Új Hajtás

A KÁRPÁTALJAI RÓMAI KATOLIKUS EGYHÁZ LAPJA 2003. VIII. évfolyam, 8. szám. November

Krisztus mindenkit meghív az Ő országába
Krisztus Király ünnepe (2. o.)

Tíz év nagy idő
Szociális és Karitatív Központ Nagyszőlősön (3. o.)

„Kivirult az Almáskert, felépült a Sziklavár"
Tíz éves a Hit és Fény Kárpátalján (4. o.)

„Gyarapodjatok a szeretetben egymás iránt"
Egyházmegyei családtalálkozó Munkácson (6-7. o.)

„Most legyetek Krisztus tanúi"
A Kelet-európai Világi Katolikusok első kongresszusa Kijevben (8. o.)

„A jó harcot megharcoltam,..."
Emlékezés P. Tahy Ábrahámra (10. o.)

„Egyszerű imával képesek vagytok csodákat tenni"
Ifjúsági fesztivál Medugorjében (11. o.)

Kell-e kispárna a Mount Everestre?
Erőss Zsolt Munkácson (15. o.)

Aki valami nagyon szépet tett Istenért
Kalkuttai Teréz anya boldoggá avatása (16. o.)

Sötét fenn az ég...
Adventi gondolatok (18. o.)

Lélektan – mindenkinek
Gondolatok a viselkedésről (19. o.)

Katolikus családtalálkozó Munkácson

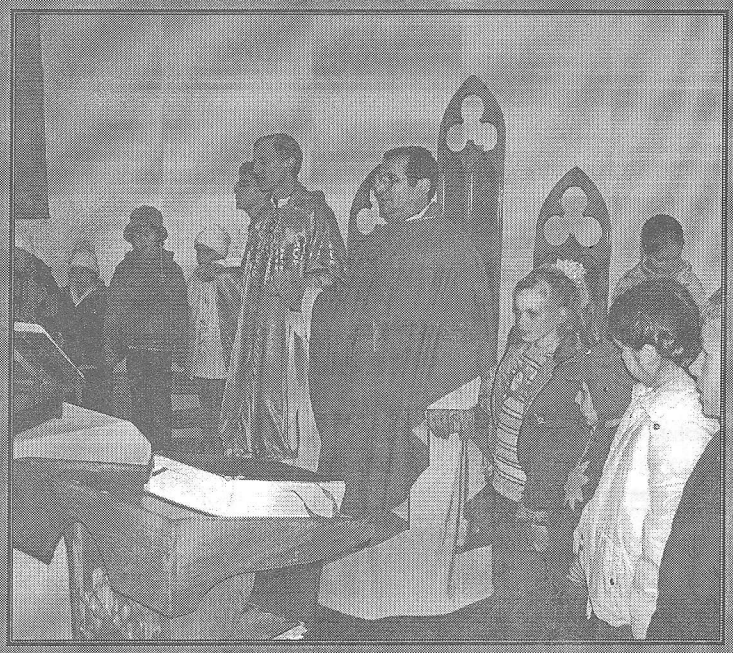

Világi katolikusok kongresszusa Kijevben

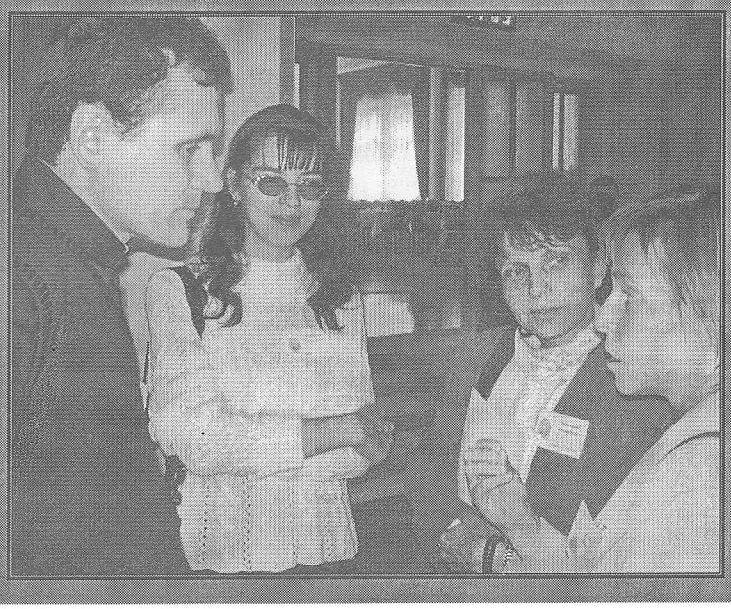

A TARTALOMBÓL:

Krisztus Király .....2. o.
Tíz éves a Nagyszőlősi Szociális Karitatív Központ .....3. o.
Tíz éves a Hit és Fény Kárpátalján .....4. o.
Imaoldal .....5. o.
Kárpátaljai Családok Találkozója Munkácson .....6-7. o.
Világi katolikusok kongresszusa Kijevben .....8. o.
Orgonahangok az egységért .9. o.
Emlékezés P.Tahy Ábrahámra .....10. o.
Ifjúsági fesztivál Medjugorjében .....11. o.
Hírek .....12-13. o.
November szentjei .....14. o.
Erőss Zsolt Munkácson ...15. o.
Kalkuttai Teréz anya boldoggá avatása .....16. o.
Életige, november .....17. o.
Advent elé .....18. o.
Gondolatok a viselkedésről 19. o.
Sandro Botticelli .....20-21. o.
Mese .....22. o.
Bibliai kvíz, vetélkedő ....23. o.
Humor .....24. o.

Lapunk az Illyés Közalapítvány támogatásával jelenik meg.
Hálásan köszönjük!

Új Hajtás

A Kárpátaljai Római Katolikus Egyház lapja

Szerkesztőbizottság:
Majnek Antal (elnök), Pápai Zsuzsanna (főszerkesztő), Cserbánics Adrienn, Popovicsné Palojtay Márta, Riskó Marianna (szerkesztők).

Tördelőszerkesztő:
Popovics Pál

Olvasószerkesztő:
Barkáts Alice

A szerkesztőség címe:
89600. Munkács, Munkácsy M. u. 19.

Engedélyszám:
3т 199

Készült:
Roman Povch nyomdájában, Ungváron

Krisztus Király

Az évközi időt a liturgikus évben Krisztus Király vasárnapja zárja le; e vasárnap után veszi kezdetét az adventi szent idő. Ezen a vasárnapon Krisztus a világmindenség királyaként áll lelki szemeink előtt. Ezt az ünnepet XI. Pius pápa vezette be 1925-ben; abban az időben tette ezt, amikor az emberek annak lehettek a tanúi, hogy a földi királyságok és uralmak egyik percről a másikra omlanak össze. Amikor az emberek szívében félelem és zűrzavar támadt, a Szentatya egy királyra hívja fel a világ figyelmét. Nem másra, mint Krisztus Királyra. Az Ő országának és uralkodásának soha nem lesz vége.

Bizalmunkat igazából ma is csak Krisztus Királyba vethetjük. Hiszen területünkön is sorra váltották egymást a rendszerek és a kormányok. A mi nagyszüleink és szüleink is megtanulhatták, hogy egyetlen földi hatalom sem örökkévaló, csak Krisztus országa. Ez az ország nincs határok közé szorítva, nincs nemzetiséghez vagy fajhoz kötve. Mindenki polgára lehet ennek az országnak – bárhol is lakjon, bármilyen nyelvet is beszéljen – csak őszintén akarnia kell. Krisztus mindenkit meghív az Ő országába. Csak rajtunk áll, elfogadjuk-e ezt a meghívást. Rajtunk múlik, hogy Krisztus soha véget nem érő országába akarunk-e tartozni, vagy inkább mást akarunk Krisztus helyett.

Adja Isten, hogy minden keresztény képes legyen meghozni a helyes döntést, kiálljon Krisztus mellett, és csatlakozzon Krisztus országához.

Molnár János, Ungvár

Földre szállott

Egy égi csillag földre szállott,
Betlehemben ragyogott fénye.
Hogy megválthassa a világot
Beöltözött por-szürkeségbe.

Pásztorok imádták s királyok,
Mert az győzött, a szelídsége.
Alázatot és tisztaságot
Hozott az emberek szívébe.

Ő, a tövissel koronázott
Végül a keresztútra lépett.
És úgy vett bíboros palástot,
Hogy csillag-teste csupa vércsepp.

Kozma László

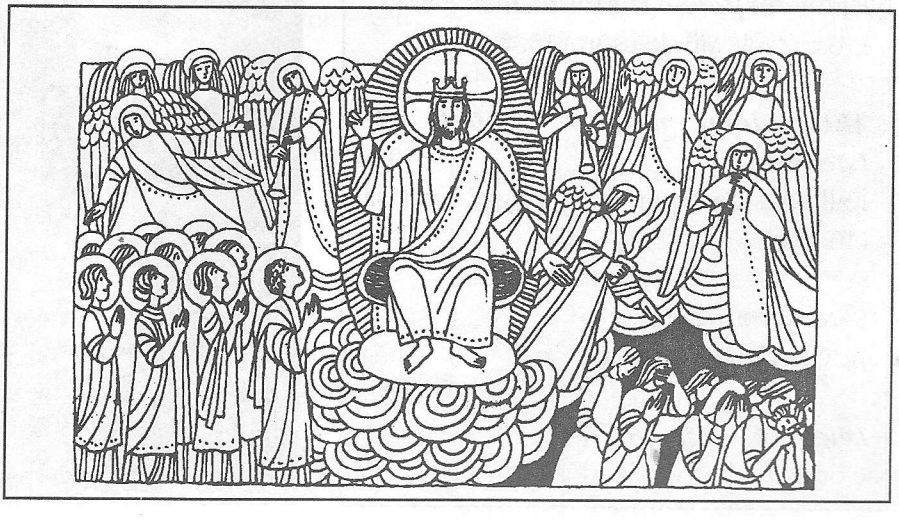

Tíz éves a Nagyszőlősi Szociális Karitatív Központ

Tíz év hosszú idő, különösen, ha ez alatt az idő alatt annyi minden történik, mint nálunk, Nagyszőlősön.

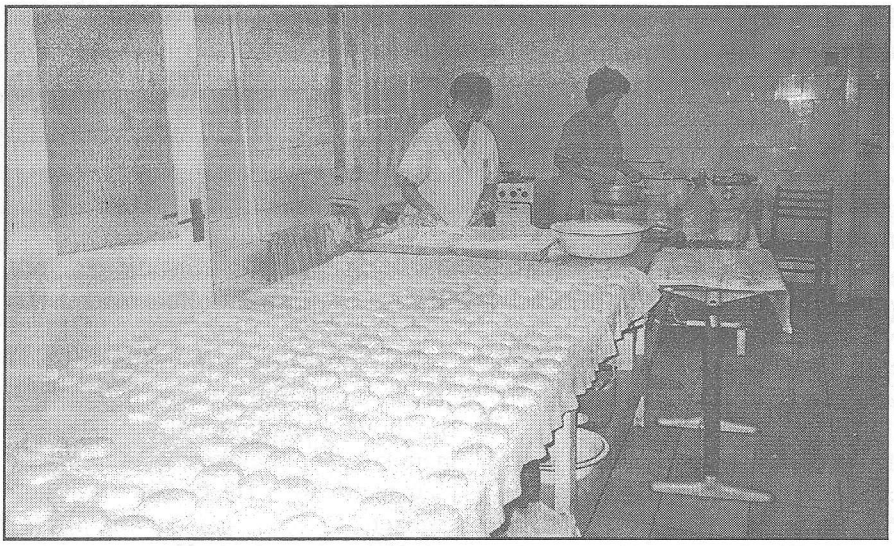

Így kezdődött:

Paskai László bíboros úrnak hála, szerzetesek érkeztek Kárpátaljára, elsőként Nagyszőlősre, 1991-ben. 1993-ban külföldi támogatók és a nagyszőlősi római katolikus egyházközség élén Papp Tihamér OFM együttműködésével megnyitotta kapuját a szegények számára a Nagyszőlősi Szociális Karitatív Központ. Eleinte egy kis épületben és kis lépésekkel, ám nagy lelkesedéssel indult a munka. A helyi egyházközösség összefogásával és önkéntesek, cserkészek bevonásával megkezdődött a munka a szegénykonyhán és a kertben. Minden adag ételt szeretettel osztottunk szét a szegények között. Megszereztük számukra a tűzifát, és volt olyan, hogy Tihamér atyával karácsonykor is rakodtuk a szenet. Piszkosak és fáradtak voltunk, de nagyon boldogok, hogy segíthetünk. Külföldről is megérkeztek az első szállítmányok, és láttuk az örömkönnyeket az emberek szemében, amikor megkapták az első segélyt...

Ez lett a folytatás:

Közben állandóan feltettük magunkan a kérdést: „Milyen módon tudnánk még segíteni?" Láttuk a fogyatékos gyerekeket és szüleik szomorúságát. Elkülönítettünk egy szobát a számukra, és elkezdődtek a foglalkozások a gyerekekkel. A fizikoterápiás kezelések után látszott az eredmény. Néhány gyermek, aki még állni sem tudott, elindult. Ehhez sok idő és türelem kellett, de megérte, mert ma a Szent Teréz Rehabilitációs Otthonban már évente megközelítőleg 100 gyerek kap gyógykezelést, és akik nem járhatnak iskolába, oktatásban is részesülnek.

Ahhoz, hogy a felnövekvő nemzedék jó katolikus legyen, biztos alapra van szüksége, amely a későbbiekben végigkíséri életét. Ezt a célt szolgálja a Szent Józsefről elnevezett óvoda, ahova évente átlagosan 50 gyerek jár. A gyerekek itt ismerkednek meg egymással és a társas élet alapjaival, valamint felkészülnek az iskolára.

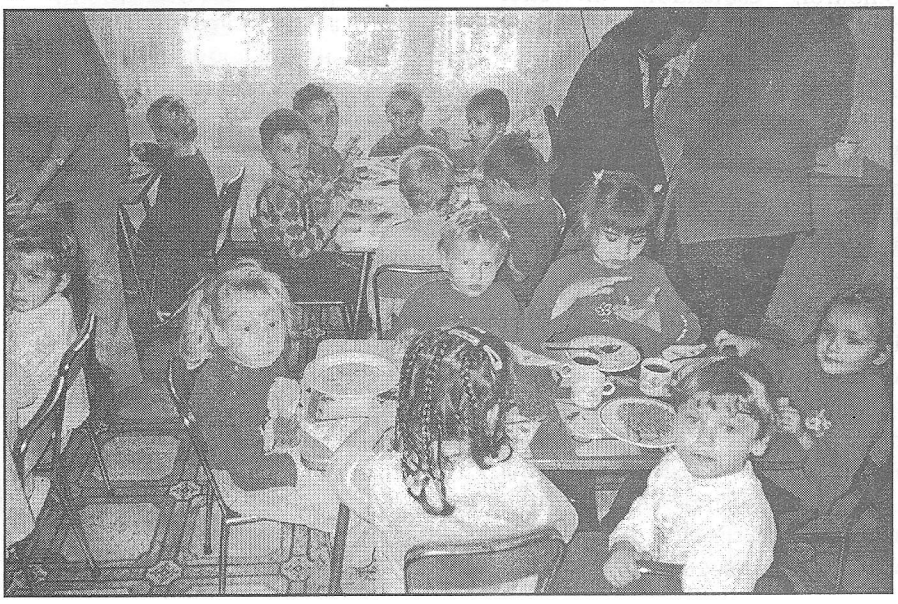

A legszegényebb családokból származó gyerekek élete a legnehezebb. Otthon nem mindig várja őket meleg étel, és szüleiknek nincs idejük arra, hogy segítsenek elvégezni a házi feladatot. A Szent Hedvig Napközi Otthonban 20-30 gyerek kap meleg ebédet és gondoskodást. A gyerekek egy szakképzett tanár segítségével, együtt készítik el a házi feladatot és hasznos dolgokat tanulnak.

A szegénykonyha is sokat fejlődött az elmúlt évek folyamán. Ma már 130 ember kap ebédet, melyet mindennap kerékpáron szállítanak nekik házhoz.

Idővel kialakult az iroda, amely az egész intézmény szíve. Itt hozzák meg a vezetőségi tagok a döntéseket. Itt zajlik minden hivatalos munka, könyvelés, vámügyintézés, levelezés stb.

Az idén két óvoda csatlakozott a Karitászhoz a nagyszőlősi járásból: a fancsikai Szent Katalin Óvoda és a királyházi Szent Ferenc Óvoda.

Munkánkat az Önkéntes Karitász csoport segíti azzal, hogy felmérik a várost, felkeresik a szegényeket és ruhával látják el őket.

Október 14-én ünnepeltük tízéves évfordulónkat. Nagy öröm volt számunkra, hogy Antal püspök atya is részt vett rendezvényünkön, ahol munkatársainkkal együtt hálát adtunk az elmúlt évekért, áldást és biztatást kaptunk, hogy munkánk továbbra is eredményes és valóban szeretetszolgálat legyen.

Margitics Ildikó

Tíz éves a Hit és Fény Kárpátalján

2003. szeptember 20-án ünnepelték a kárpátaljai Hit és Fény közösségek fennállásuknak tízéves évfordulóját. A Hit és Fény közösségeket Jean Vanier alapította, hogy a fogyatékos gyermekeket nevelő családokat és a segítőket egy közösségbe fogja össze. Világszerte sok ilyen közösség működik; nálunk, Kárpátalján kettő – a huszti és a técsői – most ünnepelte fennállásának tizedik évfordulóját. Az ünnepségről és az elmúlt tíz évről számol be két közösségi tag:

1993 őszén Kárpátaljára érkezett Kral Edit gyógypedagógus, akitől először hallottunk a Hit és Fény közösségekről. Técsőn még abban az évben megtartottuk az első találkozót. Nem sokkal a técsői Almáskert közösség létrejötte után megalakult a huszti Sziklavár közösség.

A találkozókat rendszeresen, havonta egyszer szerveztük meg. Közben segítőink különböző lelkigyakorlatokon vettek részt, megismerkedtek a Magyarországi HiF közösségekkel. Nyáron megszerveztük első közös kirándulásunkat a Szineviri-tóra.

Egy év elteltével Editnek sajnos vissza kellett utaznia Magyarországra, de továbbra is sokszor meglátogatta közösségeinket.

Feledhetetlen volt Jean Vanier lelkigyakorlata Dobogókőn, melyen a kárpátaljai közösségekből is részt vett néhány család. Ott hallhattunk először az Ukrajnában már működő lembergi közösségekről és Kuspeta Zenyáról, az ukrajnai Hit és Fény vezetőjéről.

A két „kis" közösség szemmel láthatóan megerősödött. A családok új közösségre leltek; érezhették, hogy összetartoznak, mint egy nagy család. A fiatal segítők pedig új barátokkal lettek gazdagabbak.

Mindezek ellenére a HiF létezésének harmadik és negyedik éve kritikus időszaknak bizonyult, és kérdésessé vált, lesz-e egyáltalán Hit és Fény a jövőben.

A találkozók egyre ritkábbak lettek, kevés volt a segítő, lelkiatyánk egyáltalán nem volt, így a csoportvezetőknek igen nehéz volt a munkájukat végezni.

Azonnali segítségre volt szükségünk.

Ekkor Kuspeta Zenya Král Edittel együtt Huszton mindkét közösség számára egy lelkigyakorlatot szervezett . Ott hallottunk a lembergi közösségek működéséről, széleskörű tevékenységéről.

Részt vettünk több lelkigyakorlaton, lembergi találkozón, rengeteget tanultunk, mert minden jó ötletre, tapasztalatra szükségünk volt.

1998 áprilisán a vezetők gyűlésén Bruchovicsban ünnepélyesen elismerték közösségeinket, mint egyenjogú nemzetközi Hit és Fény közösségeket.

1998-ban Técsőn és Huszton megtartottuk első vezető-választásunkat. Hidász Ferenc atya vállalta életünk lelki igazgatását, növekedésünkben is sokat segített, mindig támaszt nyújtott a szükséges pillanatban, amiért nagyon hálásak vagyunk.

Ma a técsői Almáskert közösségnek 10 családja van, a huszti Sziklavár közösségnek pedig 11.

Havonta egyszer találkozunk, nyaranta együtt táborozik a két közösség, részt veszünk a lelkigyakorlatokon, búcsúkon, és nagyon sok jó segítővel vagyunk körülvéve, akikkel öröm együttműködni.

Így nőttünk, növekedtünk, együtt nevettünk, együtt szomorkodtunk. Úgy telt el ez a tíz év, hogy észre sem vettük.

Egész könyvet lehetne írni az apró örömökről, csodákról, melyeket együtt éltünk át. Mindegyik barátunknak megvan a maga varázslatos kis világa. Nem színészkednek, de szerepet játszani akármikor készek.

Már nyáron, a táborban fontolgatni kezdtük a 10 éves találkozó módját, programját. Végül, majd két héttel a találkozó előtt, a huszti közösség segítőivel közösen megbeszéltük a nagy nap programját.

Eljött a várva várt péntek este. A próbák ellenére úgy éreztük, nem vagyunk még igazán felkészülve. A lányok vidáman próbálták a tánclépéseket, mindenki izgalommal várta a másnapot. „Mindent megbeszéltünk?" – kérdezi Nelli, s bár a válasz igen volt, saját magunk megnyugtatására újra és újra leellenőriztünk mindent: a tortát megrendeltük, a termet feldíszítettük, az oltárt előkészítettük, az ajándékokat becsomagoltuk... Jöhetnek a vendégek.

Szombat reggel...

Megérkeztek a vendégek Bustyaházára, a templomkert megtelt a zajos kis társasággal. Mindegyik sarkában kis csoportok, régi és új barátok találkoztak ismét. Megérkezett Edit, Klári, Géza, Zenya, Toma atya, Olenka, Vladiszlav, Uljana és a barátok és segítők mindegyik ukrajnai közösségből.

A találkozót ünnepi szentmisével kezdtük, utána a teremben a vezetők röviden elmondták a két közösség sorsának rövid történetét.

Következett az előadás, ahol a gyerekek más formában mesélték el ugyanezt. A szereplők kipirult arccal álltak a színpadon, és alig várták, hogy bemutassák tudásukat. Egyik oldalt kivirult az almáskert, mellette felépült a sziklavár. Azt nem lehet elmondani, milyen lelkesedéssel emelte Marica a magasba az almafa ágait, hogy „nyílt ki" a tenyerén a virág, hogyan építette Árpi és Klárika a sziklavár falait.

Nem kis büszkeséggel mondhatom, hogy nagyon ügyesen játszották el szerepüket mindannyian.

Ezután jött az ebéd és a vidám délután. Volt ott minden: csárdás, csasztuska, versmondás és dalolás. Mindenki adott egy kis részt önmagából.

Késő estig tartott a mulatság. Majd nagy kört alkotva elmondtuk az esti imát, hálát adtunk a jó Istennek barátainkért, szüleinkért, segítőinkért, a jó időért, a mosolygós arcokért, egyszóval mindenért...

Sokaknak köszönhetjük közösségeink létezését. Mindenkinek különkülön is megköszönhetnénk, de azt hiszem, elsősorban a jó Istennek, mert a Hit és Fény közösség az a hely, ahol növekedhetünk, kinyithatjuk egymás felé szívünket, közelebb kerülhetünk Istenhez, és jobban megismerhetjük Őt.

D. N. és E. M.

Add, Istenem, hogy a világ kisimuljon és elcsendesedjen bennem és mindenkiben.

Hogy az éjszaka csöndjében asztalodhoz ülhessek, ahhoz az asztalodhoz, amely mellől senki sem hiányozhat. Ahhoz az asztalhoz, hol a nappal és a csillagokkal együtt a hétköznapok is kialszanak, s egyedül a Te békéd világít. Igen, hogy helyet foglalhassak már most egy rövid időre annál az eljövendő asztalnál, amit egy öröklétre megígértél, s aminek egyedül a Te békéd a lámpása, eledele és terítéke.

Add meg előlegként azt a csendet, azt az asztalt, ahol minden civódás, félreértés és megkülönböztetés megszűnik végre, ahol mindenki helyet kap, a maga helyét, s a legkisebb féltékenység is leveti csúf álarcá, s színét vesztve elpárolog.

Pilinszky János

Kalkuttai Teréz anya

A hallgatás értéke

„Uram, állíts szájam elé őrséget,
és ajkam kapujához rendelj védelmet!"
(Zsolt 140,3)

A hallgatás szelídség,
amikor nem szólsz, ha bántanak,
amikor nem keresed a magad igazát,
amikor hagyod,
hogy Isten védelmezzen téged,
a hallgatás szelídség.

A hallgatás irgalom,
amikor nem feded fel testvéred hibáit;
amikor készségesen megbocsátasz
anélkül,
hogy a történteket felemlegetnéd,
amikor nem ítélsz, hanem imádkozol,
a hallgatás irgalom.

A hallgatás türelem,
amikor zúgolódás nélkül fogadod a szenvedést,
amikor nem keresel emberi vigaszt,
amikor nem aggódsz,
hanem türelmesen várod,
hogy „a mag" kicsírázzék,
a hallgatás türelem.

A hallgatás alázat,
amikor nincs versengés,
amikor belátod,
hogy a másik jobb nálad,
amikor hagyod, hogy testvéreid
kibontakozzanak,
növekedjenek és érlelődjenek,
amikor örvendezve
mindent elhagysz az Úrért,
amikor cselekedeteidet félreértik,
mikor másoknak hagyod
a vállalkozás dicsőségét,
a hallgatás alázat.

A hallgatás hit,
amikor nyugodtan vársz, mert tudod,
hogy az Úr fog cselekedni,
amikor lemondasz a világról,
hogy az Úrral lehess,
amikor nem törődsz azzal,
hogy megértsenek téged,
mert elegendő neked,
hogy az Úr megért,
a hallgatás hit.

A hallgatás imádat,
amikor átkarolod a keresztet,
anélkül, hogy megkérdeznéd: „Miért?"
a hallgatás imádat.

„Jézus hallgatott." (Mt 26,63)

„Amikor mély csend borított be mindent és az éjszaka közepéhez érkezett, mindenható szavad elindult az égből, a királyi trónusról." Isten akkor jön, amikor minden alszik a földön, ami földi.

Vizitációs nővérek: A csend kapui

„Aki engem akar hallani, ahhoz szólni fogok! Aki utánam vágyódik, ahhoz elmegyek."

Bossis Gabriella: Ő meg én

Csodálatos erőtere és szótlan csöndje van az imádságnak. Igen, imádkozni annyi, mint eljutni Isten csöndjébe, abba a néma közegbe, amely ugyanakkor tiszta beszéd Isten és ember, ember és minden ember között.

Pilinszky János

„Gyarapodjatok a szeretetben egymás iránt"

Kárpátaljai Családok Találkozója Munkácson

Idén 2003. október 26-án rendezték meg Munkácson a soron következő Kárpátaljai Családok Találkozóját a római katolikus székesegyházban. Mintegy 50 felnőtt és 30 gyerek vett részt rajta. A gyerekekkel Ágnes és Kinga nővér és segítőik foglalkoztak a katolikus líceumban, a felnőttek pedig a kápolnában kaptak helyet.

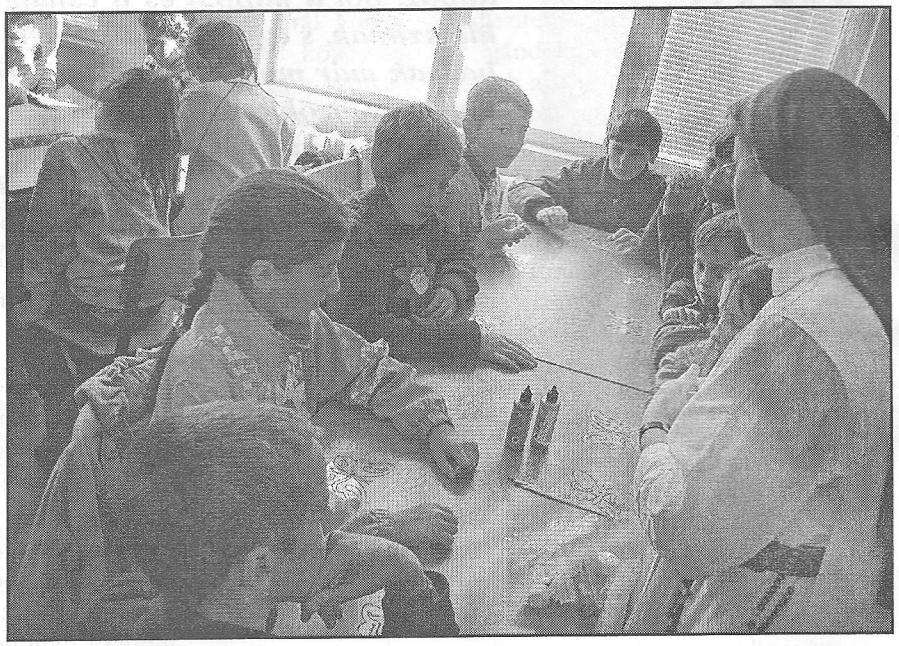

Gyerekprogram

A gyerekekkel két csoportban foglalkoztak: a kicsikkel Ágnes nővér, akinek leleményessége adta meg a játék hangulatát – ragasztottak, rajzoltak, énekeltek – egyszóval: jól érezték magukat. A nagyobbakkal Kinga nővér volt, itt beszélgetéssel telt az idő.

A felnőtteknek Babály András atya tartott két rövid, ám tömör előadást. Mint mondta: nem a család, mint intézmény, van válságban, hanem a benne élők, vagyis mi: feleségek, férjek, gyerekek... stb. A család alapja „a házassági szövetségkötés; vagyis a személyes és visszavonhatatlan beleegyezés" hozza létre „az élet- és szeretetközösséget" (GS 48). Ezt a szeretetközösséget kell a családon belüli szerepek helyes elosztásával, megtalálásával „építenünk". Mert mi is az, hogy család? Társas rendszer, ahol történelmük, érzelmük láncolja össze a tagokat, miközben hatnak egymásra, egymás iránti felelősségük pedig örökös. A családon belül a tagok kapcsolatban vannak egymással. Ha mindnyájan azt a szerepet töltjük be családon belül, ami ránk van szabva, akkor ott nincs „szerepzavar", mindenki a helyén van. Akkor van időnk egymásra, megismerjük, elfogadjuk, megértjük, szeretjük a másikat. Ezeket beszélgetéssel, egymással való találkozással tudjuk elősegíteni. A fontos az, hogy személytől személyig, a szükségletnek megfelelően, őszintén, szeretetteljesen, viszonzást nem várva történjenek: ne érezze a másik, hogy most azért teszem, mert én akarok tőle valamit. Ha viszont el akarjuk rontani a házasságunkat, akkor tegyük mindennek pont az ellenkezőjét: ne figyeljünk egymásra, ne akarjuk megismerni a másikat, ne is keressük azt, hogy időnként együtt legyünk, ne beszélgessünk egymással... stb.

Kiscsoportos beszélgetés

A találkozón egy csapi házaspár tett tanúságot az együtt eltöltött életükről, családjukról. Az előadások szünetében és a végén kiscsoportos beszélgetésekre került sor, ahol mindenki hozzászólhatott az elhangzottakhoz, megoszthatta a többiekkel gondolatait, saját életének tapasztalatait.

A találkozó végén szentmisén vehettünk részt, amit Antal püspök atya és András atya tartottak. Annyi gyerek gyűlt össze (hála Istennek!), hogy csak a szentélyben fértek el. A szentmise után Deme Csaba és Kristóf István koncertje következett, akik Magyarországról jöttek el hozzánk. A Családok Találkozója a lí-

ceumban szorgos kezek által elkészített agapéval fejeződött be, ahol igazi, családias hangulat uralkodott. Köszönet érte a szervezőknek és minden közreműködőnek.

Úgy gondolom, fontos egy olyan tényről is beszélnünk, ami ennek a találkozónak a hátterében húzódik meg. Hiszen ezt a hangulatot csupán kevesen érezhették. Pedig a találkozóra hivatalos volt minden keresztény család: a már egyedül élő; az elvált; a gyermekét egyedül nevelő... szóval mindenki, akinek az a szó, hogy család, jelent valamit. Aki Krisztus Egyházán belül szeretné megtalálni ennek a szónak: CSALÁD az igazi értelmét. Mert amikor együtt vagyunk, akkor érezzük igazán az erőt: Krisztust, Aki Isten szeretetéből értünk embernek, családba született, hogy keresztény családjainknak családmodelljéül szolgáljon. Ennek a családmodellnek keresztény felfogásunk szerinti megéléséhez szeretne segítséget nyújtani ez az évente megrendezett találkozó. Sajnos elég kevesen érzik ennek a fontos és mindinkább sürgetőbb-égetőbb témának a jelentőségét. Vajon miért? Talán mi, akik érezzük ennek a fontosságát, nem jól hívjuk vagy fel sem keressük a családokat, hogy kedvet kapjanak a találkozón való részvételhez? Mi, hitoktatók megteszünk-e mindent annak érdekében, hogy részvételre buzdítsuk a velünk kapcsolatban álló családokat?

Úgy gondolom, hogy pozitív elmozdulást elérni ezen a téren csak minden érintett összefogásával lehetséges. Érintettnek gondolom plébánosainkat, hitoktatóinkat és minden jóakaratú, aktív embert, akiknek fontos keresztény családjaink jövője. Hiszen az igazi, a krisztusi alapokra épülő Család csak úgy marad fenn, ha együtt akarjuk élni-hinni az összetartozást.

Ezért kérek mindenkit, akinek van valamilyen ötlete, hogyan buzdítsuk családjainkat arra, hogy évente egyszer összejöjjenek, és ezáltal szorosabb kapcsolatba kerülhessenek egymással, jelezze a plébániáján, vagy küldje el javaslatát az Új Hajtás szerkesztőségébe.

Szvirida Jolán hitoktató

FELAJÁNLÓ IMA

Szűz Mária, Istennek anyja! Te azt kívántad Fatimában, hogy a Pápa és a püspökök ajánlják föl a világot Szeplőtelen Szívednek. Most, október 13-án, mi is, Kárpátalja katolikus hívei hozzád fordulunk, aki oly hathatósan jártál közben Szent Fiadnál – fogadd a mi kéréseinket is, kegyelemmel teljes!

Népünk az elmúlt ezer évben számtalanszor tapasztalta a Te segítségedet. Te boldog vagy mindörökké, mert hittél! Egyesülni akarunk a Te boldogságoddal. Mi is csatlakozni akarunk a Te történelmet fordító döntésedhez, amikor a Teremtőnek ezt mondtad: „Legyen nekem a Te igéd szerint." Ekkor Te, a második Éva, misztikus frigyre léptél Istennel, és ennek lett drága gyümölcse Jézus, aki a Világ Krisztusa lett.

Vezess minket Őhozzá, hadd tapasztaljuk meg veled az Ő irgalmas jóságát, hadd fogadjuk az Ő örömhírét!

Kérünk most mi, papok, akik Krisztusnak szenteltük életünket, segíts, hogy hűségesek legyünk Hozzá, és szüntelenül az Ő kedvét keressük, és szívesen, örömmel tegyük mindig, „amit Ő mond"!

Szeplőtelen Szívednek ajánljuk föl a ránk bízott egyházközségeket, bennük legfőbb segítőtársainkat, és minden hívőt, hogy növekedjen a papok és hívek egysége, hogy élő közösségek épüljenek, s így elhiggye a világ, hogy a Szeretet Istenének a szolgái vagyunk.

Járj közben a hűtlenekért, a világ megtévesztő kísértéseinek foglyaiért, hogy templomainkban ők is megtalálják a szabadulást és a szív békéjét!

Segítsd a házaspárokat, a családokat, hogy a Teremtő akarata szerint a Szentháromság jó földi képmásai legyenek! Te, aki a Kígyó fején taposol, járj közben a házaspárokért, hogy a világ hazug szelleme ne rontsa meg tiszta szerelmüket, szentségi házasságukban kitartsanak, és elfogadják Isten nagy ajándékát, a gyermekeket.

Hadd bízzunk jobban a Te anyai jóságodban, és segítsd a közbenjárásodat kérőket, hogy megkapják a megélhetéshez szükséges eledelt!

Fölajánljuk a gyerekeket és az ifjúságot. Imádkozz értük, hogy a következő nemzedék egy szebb, szabadabb, békésebb világot építhessen!

Fölajánljuk a Te oltalmadba óvodáinkat, iskoláinkat, kollégiumainkat, hogy a fiatalok az Istenre figyelő nevelők vezetésével az Isten Országát, az Igazság és a Szeretet kultúráját ismerjék meg és majd építsék tovább.

Fölajánljuk Szeplőtelen Szívednek minden testi-lelki betegünket, hogy Szent Fiadtól kapják meg a gyógyulást, de addig is szent reménységgel hordozzák keresztjüket.

Szűz Anyánk, kérünk, fogadj Szeplőtelen Szívedbe mindannyiunkat, és támogass bennünket, hogy Jézus jó tanítványai legyünk, hogy az Ő országát keressük mindenek felett, és annak titkát: a szeretetet és igazságosságot éljük ebben a világban, amelynek erre oly nagy szüksége van.

Majnek Antal püspök

(Elhangzott Schönbornban, 2003. október 13-án, amikor Majnek Antal megyéspüspök ezzel az imával ajánlotta Mária oltalmába az egyházmegyét, a világ fölajánlásának részeként.)

A Kelet-európai Világi Katolikusok első kongresszusa Kijevben

Ukrajna, Kelet-Európa s a Világegyház történelmében első alkalommal rendezték meg 2003. október 8-12. között a kelet-európai világi katolikusok kongresszusát Kijevben. A kongresszuson 23 ország képviseltette magát, ebből 14 a volt Szovjetunió tagköztársaságai. A delegációk élén az egyes országok – Azerbajdzsán, Belgium, Belorusszia, Csehország, Észtország, Grúzia, Kazahsztán, Kanada, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Magyarország, Oroszország, Tadzsikisztán, Türkménia, Ukrajna, Üzbegisztán, Vatikán egyházi vezetői álltak. Németország, Olaszország, Spanyolország, Finnország, Horvátország, Kanada, Franciaország megfigyelőket küldött. A 300 résztvevő közül 235 világi, 65 egyházi képviselő volt jelen. Az előadók között magas rangú egyházi elöljárókat találhattunk: James Francis Stafford bíborost, a Világiak Pápai Tanácsának elnökét (Vatikán), Miloslav Vlk prágai érseket, Marian Jaworskit, aki Ukrajna bíborosaként a rendezvény házigazdája volt, Ljubomir Huzar ukrajnai görög katolikus püspököt, lembergi metropolitát, Tadeusz Kondrusiewicz püspököt, aki Oroszország kelet-európai részének régiófelelőse, Kazimir Swiatek belorusz bíborost. A hét világi mozgalomból a nemzetközi Szent Egyed Közösséget és a Fokoláré mozgalmat Szőke Péter illetve Téglássy Klára budapesti küldöttek képviselték. Kárpátaljáról a 4 görög katolikus mellett 4 római katolikus delegátus vehetett részt a kongresszuson: Resetár Tatjana, Schneidgen György és Bárdos István, Zsarkovszkij Péter atya, általános püspöki helynök vezetésével. A kongresszus hivatalos nyelve az ukrán, az orosz, az angol és az olasz volt, az előadásokat szinkrontolmácsok fordították. A legfiatalabb résztvevő 19 éves volt, a résztvevők átlagéletkora: 40 év.

A kongresszus ünnepélyes megnyitóján Nikola Eterovic kijevi nuncius felolvasta II. János Pál pápának a kongresszushoz intézett üzenetét. A Szentatya rámutatott, hogy az ateista totalitárius rendszer öröksége napjainkra is rányomja bélyegét és nehezíti a hitbeli, erkölcsi és társadalmi megújulás folyamatát. A megújulás során nem könnyű feladat hárul a katolikus világiakra, de az ő tevékenységük pótolhatatlan a keresztény hagyomány ápolásában, saját történelmük újraértékelésében. „Most legyetek Krisztus tanúi" – a Kongresszus jelmondata világosan kifejezi a világiak küldetését számotokra a világban. A pápa felkérte a sok megpróbáltatást kiállt és hithű katolikusokat, hogy tegyenek meg minden szükségeset az Egyház újjászületéséért országaikban. James Stafford vatikáni bíboros bevezető előadásában emlékeztetett arra, hogy a Kijevi Rusz Vlagyimir és Olga által 1000 éve vette fel a keresztséget. A Világiak Pápai Tanácsának elnöke a kongresszus során négy alapvető célt és feladatot állított elénk: 1. a keresztség szentségében kapott hivatás tudatosítása, 2. az egyházi közösségek fejlesztése, 3. egyházi szervezetek és mozgalmak fejlesztése, 4. a példaként elénk állított vértanúkra való emlékezés. Leonyid Kucsma államfő levélben üdvözölte az egybegyűlteket, amelyben kifejtette, hogy a kongresszus arról tanúskodik, hogy az Egyház sokat tesz az államok közötti együttműködés terén, az egyes népek közötti jó viszonyt segíti elő. Elismerte a világi krisztushívő katolikusok tekintélyét, különösen az ifjúságnevelés, a történelmi kultúra és hagyományok ápolásának terén.

A találkozó mottója: „Most legyetek Krisztus tanúi!"

Az első munkanapon Vlk bíboros tartott előadást *Az Egyház küldetése a harmadik évezredben* címmel. Az Egyház első számú küldetése a tanúságtétel Krisztusról. „Minden embernek szüksége van a felismerésre: Jézus Krisztus a remény forrása. A világiaknak kell megtenniük az első lépést mások felé, az ő feladatuk a tanúságtétel." A nap második előadója Stanislaw Rylko érsek, a Világiak Pápai Tanácsának titkára volt: „Legyetek tanúim, itt a világiak ideje". Előadásában kiemelte: a világnak szüksége van ránk, mert csak Krisztus (és rajta kívül senki más!) adhat értelmet az emberi életnek. Hogy valódi apostolok és hiteles keresztények lehessünk, a világiaknak hitük és hétköznapjaik egységére – vagyis az életszentségre – kell törekedniük, s erre számos példa van minden kontinensen, tehát nem lehetetlen a legmostohább körülmények között sem. „Bár nem beszélhetünk nyílt egyházüldözésről, nincs berlini fal, nincs vasfüggöny, a krisztushívők próbatétele még nem ért véget" – utalt a fogyasztói társadalom veszélyeire: a kommunizmus után a konzumizmusra.

(Folytatjuk)

Bárdos István,
a Munkácsi Római Katolikus
Egyházmegye delegátusa

Orgonahangok az egységért

Ökumenikus megemlékezés az 1956-os forradalomról és szabadságharcról

Emberemlékezet óta nem történt még meg eddig, hogy ilyen szépen, ökumenikus szeretetközösségben emlékeztek meg a ráti keresztények az 1956-os forradalom és szabadságharc ünnepéről. Idén október 24-én, pénteken este gyűltek össze a katolikus és a református hívek a falu református templomában, ahol együttműködve, közösségben ünnepelték meg az 1956-os magyar forradalom évfordulóját. Ezt a megemlékezést a piliscsabai Pázmány Péter Egyetem Bölcsészeti Kara tanárainak és hallgatóinak aktív és feledhetetlen közreműködése tette különössé. Hála Istennek, ennek az egyetemnek a tanárai és diákjai már hat éve nálunk gyűlnek össze nyaranta, hogy testvéri szeretettel megtartsák itt a már hagyományossá vált magyar kultúrtábort és az idegen nyelvi tábort, melyek szép élményeket hagynak maguk után. Ezeknek a gyümölcsöző együttléteknek köszönhetjük, hogy idén nemcsak a táborok kulturális és társadalmi programjait rendezhettük közösen, hanem a református templomban is összejöhettünk, a kulturális és zenei értékek ereje hozott össze bennünket. A táborok alkalmával is imádkozhattunk, naponta többször is, de még nem szűntek meg a felekezeti határok. Idén, hála Istennek, a katolikus és a református egyház testvéri összműködésével sikerült megszervezni a református templomban A fúga művészete című orgonahangversenyt. Ezt követte a katolikus egyház birtokában lévő Gondviselés Háza nagytermében az agapé, ahol alkalma volt a koncert közönségének találkozni és beszélgetni egymással.

Urbán Péter a piliscsabai templom orgonájánál

Az est lényegi része a Johann Sebastian Bach műveit megszólaltató orgonahangverseny volt. Köszönettel tartozunk ifj. Urbán Péter orgonaművésznek, a Pázmány Péter Egyetem diákjának művészi játékáért. A zenei előadást az 1956-os októberi évforduló nagyszerű megünneplésével tették még értékesebbé a Bölcsészeti Kar diákjai. Nagyon színvonalas összefoglalás ismertette az 1956 októberét megelőző eseményeket és annak következményeit. Az igazán művészi és történelmileg hiteles összeállítás kidolgozói és megvalósítói Demény Tamás, Iváncsis Evelin, Szeiler Vera, Udvarhelyi Erzsébet és Urbán Ilona Anna voltak. Különös tisztelet és hála illeti a ráti református egyházközséget, mely rendelkezésünkre bocsátotta templomát és az orgonát, lehetővé téve az ünnepet és az 1956-os forradalom jubileumának méltatását. Fontos megemlítenünk, hogy a szervezők és megvalósítók mindannyian komoly, vallásos lelkületű, imádságos hívők. Fáradozásukkal, munkájukkal, fellépésükkel, részvételükkel, minden közreműködésükkel az ökumené, az egység sikerét szolgálták, s számukra az Egyház egysége az igazi lelki igény, ennek a megvalósítására való állhatatos törekvés pedig életcél.

A több éves tapasztalat, az egységre való törekvés meghozta termését, amely nem néhány óra leforgásának, hanem életünk munkájának eredménye. Nem elég összejönnünk, de szükséges a mély, imádságos lelki élet is. Így azt is meg kell látnunk, hogy nem elég az egy-két órás összejövetel, hanem törekednünk kell arra, hogy minden tevékenységünkkel szolgáljuk az egységet. Az igazi együttléthez hozzátartozik az élet különböző tevékenységeiben való közös egy-szív, egy-lélek lelkület. Ha két személy vagy két csoport igyekszik egységre jutni, akkor ez az egység érvényre kell hogy jusson, és meg kell hogy mutatkozzon mindenben. Ha a reformátusokkal keressük az egységet a templomban, akkor az összes emberi tevékenységben el kell jutnunk a közösségre. Az ökumené nem a legmagasabb lelki tevékenységben kezdődik, hanem a legegyszerűbb mindennapi életben: a napi találkozásokban, a sportban, az iskolában, a közös étkezésben, játékban, örömben, bánatban. Szükséges, hogy a mindennapi embertársi életben is, mint a családban, elfogadjuk egymást, és tudjunk egyek lenni. Ez adja meg a megértést, és ha kell, a megbocsátást. Szükséges, hogy társainkkal mindenben az egységet keressük. Megtörtént, hogy egy este valaki gyalog indult hazafelé. Sajnálattal gondoltam rá egy idő után: kár, hogy nem vittem haza autóval. Az lett volna az igazi egységre való törekvés, szolgálat, a valódi ökumené. Erre kell törekednünk mindenkor, mindenben. Adja a jó Isten, hogy így legyen!

Miklós atya, Rát

Emlékezés P. Tahy Ábrahámra

2003. szeptember 6-án szentmise keretében emlékeztünk az ungvári plébánia egykori plébánosára és Kárpátalja apostoli adminisztrátorára, Mons. Tahy Ábrahám atyára. A szentmisét Bohán Béla és Mészáros Domonkos atyák – Ungvár egykori és jelenlegi plébánosa – celebrálták. A szentmisén jelen voltak Ábrahám atya ungvári rokonai, valamint a Nyíregyháza mellett élő Ilosvay család. A következő rövid összefoglalást a megemlékezés alkalmára készítettem, mely a prédikáció során hangzott el.

„Mióta ember az ember, állandóan visszatekint múltjára. A ránk maradt írásokat ma is fel lehet kutatni, és mégis van úgy, hogy egy pár konkrétumnál és emberi vonásnál többet nem tudunk felmutatni személyekről, eseményekről.

Így van ez Ábrahám atya esetében is. Az általa írott és kiadott személyes leveleiből, körleveleiből és egyes sematizmusokból (amelyekben az Egyházmegyéről közölnek adatokat) tudunk csak halvány képet festeni róla. 1860. augusztus 15-én született Homokon, egy Ungvár melletti kis faluban. Gyermekkora vidám volt, szülei jó keresztények módjára nevelték, és az iskolában is jól tanult. Ezekre körleveleiből következtethetünk, melyekben precízség, határozottság és választékos, gazdag szókincs lelhető fel. Gimnáziumi és szemináriumi tanulmányai során is jó nevelést kapott elöljáróitól.

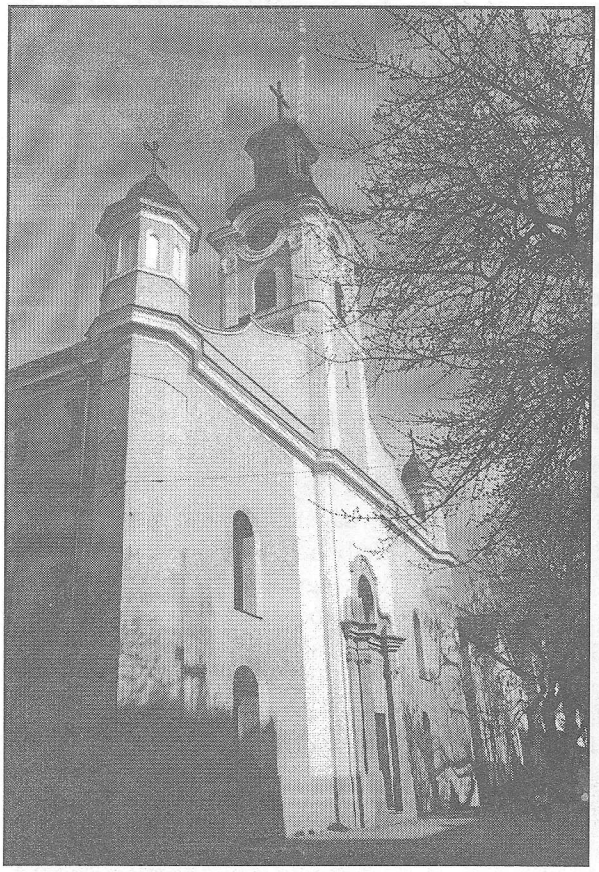

Pappá szentelésére 1883. október 18-án került sor. Pontosan nem tudjuk, hol történt ez az esemény. Káplánoskodásának éveiről a sematizmusból értesülhetünk, mely feljegyezte szolgálati helyeit. Először Ungváron, utána Vinnán, majd Nagybereznán és ismét Ungváron volt káplán. Egy helyen kb. 2-3 évig szolgált, akkoriban egy plébánián amúgy is több káplán végzett szolgálatot. Általában a liturgikus szertartásokat és a hitoktatást bízták rájuk, de néha az irányításba is bevonták egyiküketmásikukat.

Első plébánosi kinevezése Nagyzalacskára szólt, ahol 1892-től 1902-ig szolgált. 1902-ben dobóruszkai plébániai kormányzóvá nevezték ki, itt 9 évet töltött. 1911-ben ungvári plébános és felsőungi esperes lett. 1923. március 10-étől vikáriusi tisztséget töltött be, 1930. szeptember 3-ától apostoli adminisztrátor (kormányzó) volt. Mikor utóbbi kinevezését megkapta, 70 éves volt. Talán csodálkozást kelt bennünk, miért bíznak egy idős papra ilyen nagy és komoly feladatot. Hiszen az apostoli adminisztrátor felelős mindenért azon a területen, amely az egyházmegyéből rá van bízva. Mivel pedig az államhatárokat sokszor átrajzolták, Kárpátalja és a Felvidék egy része leszakadva, egyedül maradt. Ezt a hatalmas területet kellett irányítania.

Első körlevelét 1930. szeptember 29-én adta ki, melyben nyilvánosságra hozta, hogy ő irányítja e területet, hivatalosan, mint apostoli adminisztrátor. Azt írja, hogy bízik Isten segítségében, akinek bizonyára oka volt, hogy őt válassza erre a feladatra. Ehhez azonban kéri Isten kegyelmét és paptársai segítségét. Buzdítja a híveket a valódi Krisztus-követésre, és kéri, hogy mindenki azt tegye, ami a feladata a világban. S mindezt meggyőződéssel és határozottsággal írja. Ezek a tulajdonságok kísérik végig egész életét.

Mint felelős vezető, betartja a jogot, a kötelességek teljesítését pedig mindig szívügyének tekinti. Biztosítani akarja papjai lelki felüdülését is. Gondja volt az éhezőkre, s az ő megsegítésükre kérte a papok és hívei támogatását. Az egyházmegyének ezen a területén teljes erőbedobással és Isten segítségével próbálta előmozdítani a krisztusi életet. Egyletek alakultak, és a szegények gondozása is egyre nagyobb teret nyert. Ezek mellett saját magát, és személyes kapcsolatait sem hanyagolta el. Ha másokat is, magát még inkább kötelezte a lelkigyakorlatok elvégzésére, azok megtartására, az Istennel való minél szorosabb kapcsolat erősítésére és a zsolozsma végzésére. Személyes leveleiben tükröződik Istennel való szoros kapcsolata és az egységre való törekvés, melyet fontosnak tartott.

Ábrahám atya 1934. augusztus 19-én halt meg. Az ungvári Kálvárián helyezték örök nyugalomra. Még sok mindent el lehetne mondani Ábrahám atyáról, aki egész életében hívei üdvösségén fáradozott. De az ember felmagasztalása helyett inkább Istent dicsérjük, hogy ilyen buzgó és hűséges papot adott az ő személyében. Úgy gondolom, életére ráillenek Szent Pál apostol szavai: „A jó harcot megharcoltam, a pályát végigfutottam, a hitet megtartottam." Az „igazság győzelmi koszorúját" (2Tim 4,7) pedig Istentől kapja, aki ennek a közösségnek az élére állította, hogy annak jó kísérője legyen."

Béres István, kispap

„A rózsafüzér imádságával nyissátok meg nekem szíveteket!"

Ifjúsági fesztivál Medjugorjéban

Ez volt a mottója a Medjugorjei Ifjúsági Találkozónak, amelyet idén tartottak meg 14. alkalommal. Nagy öröm, hogy a kárpátaljai ifjúság is képviseltette magát ezen a fesztiválon. Közel 50 fiatal lány és fiú vett részt a találkozón, amelyen a világ minden pontjáról majdnem 12 ezren voltak jelen fiatalok.

Hogyan is jött az ötlet, hogy Medjugorjéban, az imádság fővárosában évente ifjúsági találkozó legyen? Valamikor a jelenések kezdetén Szűz Mária az egyik látnokon keresztül elmondta, hogy augusztus 5-én van földi születésnapja, ezért kérte, hogy ezen a napon minél több fiatal zarándokoljon el Medjugorjéba. A fiatalok válaszoltak erre a hívásra, először ötvenen, a következő évben kétszázan, aztán ötezren, végül még többen jöttek össze, hogy köszöntsék a Béke Királynőjét születésnapján. Ez az összejövetel nagyszabású fesztiválla nőtte ki magát, melyet a medjugorjei ferencesek által vezetett plébánia szervez minden évben, július 31-étől augusztus 6-áig. Már harmadik éve Kárpátaljáról is érkeznek fiatalok erre az eseményre. Nagy öröm volt számunkra, hogy idén is, a nehézségek ellenére, létrejött ez a zarándoklat. Nagyon kevés esély volt arra, hogy megkapjuk a vízumot Bosznia-Hercegovinába. Úgy látszott, hogy minden ellenünk dolgozik, ezért elkezdtünk imádkozni, szemünk előtt tartva Szűz Mária egyik üzenetét: egyszerű imával képesek vagytok csodákat tenni. Erősen bíztunk Isten segítségében. Medjugorjéban is sokan imádkoztak értünk. A csoda megtörtént: igaz, kétnapi késéssel, de megérkeztünk a fesztiválra, és rögtön bekapcsolódtunk a találkozó programjaiba. A legfontosabb esemény mindennap az esti szentmise volt. Nehéz leírni azt a boldogságot és örömet, amit a szentmise alatt tapasztaltunk. Mindenki együtt imádkozott, énekelt, dicsérte az Urat. Azt éltük meg, hogy valóban egyek vagyunk Krisztusban. Érződött, hogy ennek a világnak van jövője; megértettük: ha Istennel élünk – boldogok leszünk. Szűz Mária üzeneteiben mondja, hogy a szentmise a legfontosabb dolog az életünkben. Ezért kéri, hogy mindig imával készítsük fel szívünket az Úrral való találkozásra. Válaszolva felhívására, a szentmisék előtt és után rózsafüzért imádkoztunk, ami már hagyomány Medjugorjéban. Minden napot szentségimádással fejeztünk be. Megdöbbentő volt megfigyelni azt, hogy több ezer fiatal teljes csendben, térden állva imádta Jézust az Eucharisztiában. Délelőtt érdekes előadások keretében hiteles tanúságtételeket hallhattunk. Lelkes papok és fiatalok beszéltek saját megtérésükről, és természetesen a látnokokkal is találkoztunk. Elgondolkodtató volt hallani, hogy Isten milyen csodákat visz végbe azoknak az embereknek az életében, akik figyelnek szavára. A látnokok saját tapasztalataikat mondták el a jelenésekről, kifejtették és közvetítették a Szent Szűz üzeneteit. Vicka, a látnokok egyike elmondta, hogy a Szűzanya azt kéri: minél többet imádkozzunk, hogy életünk imádsággá váljék, Isten legyen az első helyen életünkben, mert csak így lehetünk boldogok.

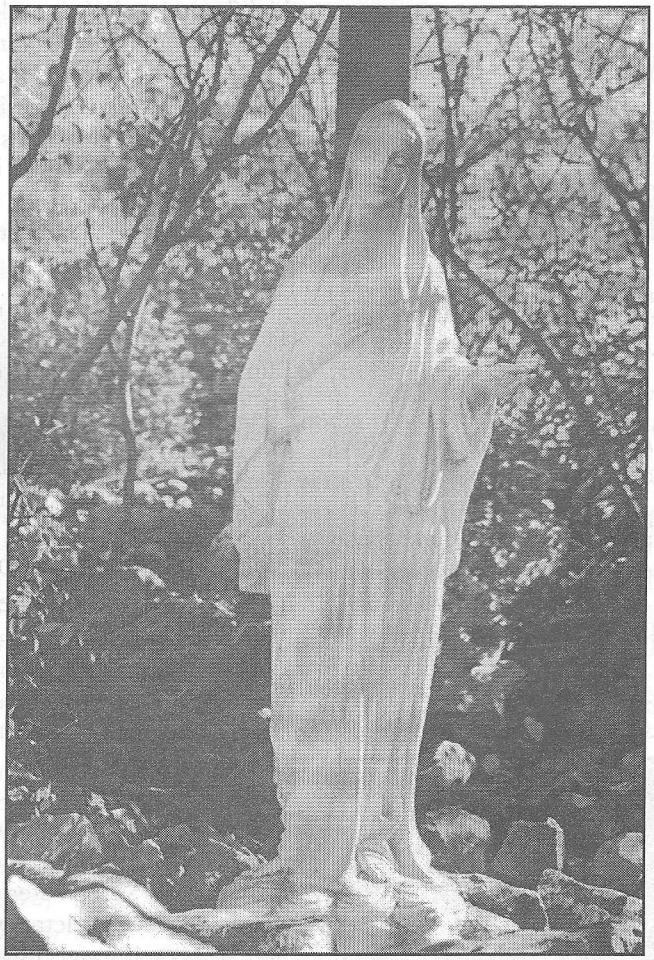

Különösen emlékezetes maradt számunkra a Medjugorjéban eltöltött utolsó éjszaka, amikor keresztutat imádkozva kapaszkodott fel a fiatalok sokasága Krizsevác hegyére, hogy hajnalban szentmisén vegyen részt a hegy csúcsán lévő keresztnél. A szentmise alatt kelt fel a nap. Mintha azt akarta volna mondani, hogy miként ő elkezdi az új napot, most mi is kezdjünk új, szorosabb életet Krisztussal. Vigyük el Istent, a Mária-lelkületet családunkba, plébániánkra, legyünk az isteni szeretet és béke hordozói és tanúi ebben a békétlen és Istenre szomjazó világban.

Petenko Miron – Bunda Szabolcs

Hazai hírek

Szeptember 20. A Hit és Fény kárpátaljai megalakulásának 10 éves évfordulóját ünnepelték a mozgalom tagjai és barátai Bustyaházán.

Október 4. A Munkácsi Magyar Egylet vendége volt a munkácsi kultúrházban Erőss Zsolt magyar hegymászó. Több mint kétszáz érdeklődő jött el Kárpátalja különböző pontjairól, hogy meghallgassák az előadást, és utána beszélgessenek az előadóval.

Október 4-5. Sillye Jenő és barátai Ungváron, Beregszászban, Csapon és Nagyszőlősön tartottak együtt-éneklést az ottani hívekkel és érdeklődőkkel.

Október 14. Megalakulásának tízéves évfordulóját ünnepelte a Nagyszőlősi Szociális és Karitatív Központ

Október 16. Egyházmegyénkben is megemlékeztünk a II. János Pál pápa megválasztásának 25. évfordulójáról.

Október 24. Ökumenikus megemlékezést tartottak Rátban az 1956-os forradalom és szabadságharc évfordulója alkalmából helyi és magyarországi fiatalok a református templomban. A megemlékezést ifj. Urbán Péter orgonakoncertje is szépítette.

Október 25. Kb. 50 felnőtt és 30 gyerek részvételével rendezték meg Munkácson az idei Kárpátaljai Családok Találkozóját.

November 3-5. Lembergben tartotta szokásos őszi ülését az ukrajnai püspöki konferencia.

November 11. Délelőtt 10 órakor kezdődött Munkácson a Tours-i Szent Márton Székesegyház búcsúja. Az ünnepi szentmise főcelebránsa Paskai László bíboros, nyugalmazott esztergom-budapesti érsek volt.

Deme Csaba és Kristóf István magyarországi egyházzenészek gitárral és népi hangszerekkel zenés evangelizációt tartottak Kárpátalján 2003. október 23-26 között. Munkács, Gyertyánliget, Nagybocskó, Aknaszlatina, Técső, Csap és Szürte mellett a Munkácsi Családok Találkozóján is részt vettek, és zenéjükkel gazdagították azt.

Külföldi hírek

Az indiai érsek nyilatkozata bíborosi kinevezéséről

Bangalore: „Bíborosi kinevezésem megkülönböztető figyelem jele a törzsi egyház iránt" – nyilatkozta Telesphore Placidus Toppo indiai érsek, amikor tudomására jutott, hogy II. János Pál pápa az október 21-i konzisztóriumon bíborossá kreálja. A főpásztor ugyanis India bennszülött, adivasinak nevezett népességéből származik.

„Isten azt akarta, hogy én legyek Indiában az első, törzsből származó pap, most pedig az első törzsi püspök, aki bíborosi méltóságot kap. Mindez nagy meglepetés számomra..., hiszen úgy érzem, nem vagyok méltó erre a magas címre" – mondotta Toppo érsek, aki 1985. óta Jharkhand állam fővárosának, Ranchinak a főpásztora. Ebben a városban a törzsi eredetű lakosság alkot többséget. VR/MK

Megjelent a szentatya filozófiai tanulmányainak gyűjteményes kötete

Vatikán: Október 13-án, hétfőn délelőtt a Szentszék Sajtóirodájában bemutatták II. János Pál pápa filozófiai tanulmányainak gyűjteményes kötetét, A személy metafizikája címmel. A kötetet a két szerző, Givanni Reale és Tadeusz Styczen professzorok, valamint Rocco Buttiglione filozófus, olasz miniszter tartotta. A könyv a Bompiani Kiadó gondozásában jelent meg. VR/MK

Idén olasz karácsonyfa áll majd a Szent Péter téren

Vatikánváros: Idén először olasz, a Valle d'Aosta tartományból származó karácsonyfa áll majd a Szent Péter téren, s további húsz kisebb fenyőfát is szállítanak az olasz tartományból a Vatikán különböző termeinek karácsonyi díszítésére.

A vatikáni karácsonyfát – amely ezúttal is 25 méter magas lesz – az 1982-ben bevezetett, s azóta már hagyománnyá vált rend szerint december 17-én állítják fel és világítják ki a Szent Péter téren. A „pápa karácsonyfája" tövében hatalmas, életnagyságú betlehemes életképet is állítanak a karácsonyi ünnepekre.

Tavaly horvát karácsonyfa állt a Vatikán előtt, ezt megelőzően pedig Ausztria, Németország, Szlovákia és más államok szállítottak fenyőfákat e különleges, ünnepi alkalomra. MTI/MK

Gyermekkönyv jelent meg Ausztriában Boldog Batthyány Strattmann Lászlóról

Eisenstadt: A könyv Doktor Batthyány kincsei címmel jelent meg Lene Mayer-Skumanz, ismert osztrák gyermekkönyv-szerző tollából. A Tyrolia Kiadónál megjelent

kötet 22 rövid történetben rajzolja meg a szegények orvosának portréját.

A kötetet október 26-án mutatták be Kittseeben, abból az alkalomból, hogy a helyi kórházat az idén márciusban boldoggá avatott Batthyány-Strattmann Lászlóról nevezték el. KAP/MK

A pápa boldoggá avatta Teréz anyát

Vatikán: Csaknem negyedmillió zarándok jelenlétében október 19-én, vasárnap, a Missziós Világnapon II. János Pál pápa a vatikáni Szent Péter téren boldoggá avatta Kalkuttai Teréz anyát, a Szeretet Misszionáriusai rend alapítóját. A szertartást az MTV-1 és a Duna Televízió közvetítésén keresztül a magyar nézők is figyelemmel kísérhették. A boldoggá avatási szentmise a pápa megválasztásának 25 éves évfordulójára rendezett eseménysorozat részét képezte. A szentmisére 27 országból érkeztek diplomáciai küldöttségek, köztük államfők, miniszterelnökök, a politikai élet képviselői. Megjelentek ortodox és muzulmán delegációk, misszionáriusok és szegények.

A szentatya bíborosi méltóságra emelte Erdő Péter esztergom-budapesti érseket, Magyarország 82. primását

Vatikán: Mint ismeretes, szeptember 28-án, vasárnap délben, az Úrangyala elimádkozása előtt mondott beszédében II. János Pál pápa bejelentette, hogy október 21-én konzisztóriumot tart és új bíborosokat nevez ki. Az október 21-én a Vatikánban tartott ünnepség keretében Erdő Péter esztergom-budapesti érseket is bíborossá kreálta a Szentatya..

Új templomot szenteltek Csíkszeredában

Csíkszereda: A boldogságos Szűz Mária és a magyar szentek tiszteletére épült Millenniumi templom felszentelését tartották október 18-án, szombaton a Csíksomlyói Szűzanya kegyhelye és a Hargita között elterülő Csíkszeredában. A Millenniumi templom alapkövét 2001. augusztus 4-én tették le, a magyar millenniumi eseménysorozat bezárása előtt.

Olvasói levelek

Tegnap megkaptuk az Új Hajtást. Dicséret helyett (mert nem vagyok dicséretben illetékes) köszönetet szeretnék mondani a mostani számért. Amikor kézhez vettem, gyorsan átlapoztam, és egyből láttam, hogy ez egy szuper szám, ugyanis az általános rész kivételével (hírek, mese, festők), minden Kárpátaljáról szólt. A cikkek sok esetben nagyon mély vallásos lelkületet mutatnak Egyházmegyénkről, ami minden bizonnyal nagyon is így van – gondolok itt a csapi közösségről, az ungvári és munkácsi lelkigyakorlatról szóló beszámolókra – nagy örömmel olvastam végig az egész újságot, és azt hiszem, a többi Egerben tanuló kispaptársam is.

Remélem, hogy a jövőben is lesz ilyen élményem, ami azt is erősíti bennünk, hogy Egyházmegyénknek és a mi papságra való meghívásunknak van jövője, mert jövőjét a Kősziklára, Jézus Krisztusra építi.

Isten éltesse nagyon sokáig az Új Hajtás minden munkatársát és íróját.

Imádságos szeretettel:

Mikulyák László kispap Egerből

.....

Szívesen olvasom az Új Hajtást; legelőször a vicceket és a híreket olvasom el benne, majd az egyházmegye eseményeiről szóló cikkeket. Nagyon örülök, hogy egyre több beszámoló van arról, mi történt nálunk; Magyarországon élő, tanuló barátaimtól is tudom, nekik is milyen sokat jelent, hogy hírt kapnak arról, ami itthon történik. Egyvalamit azért nagyon hiányolok: Kárpátalja nagy részéről még mindig nincs tudósítás. A Munkácsi és az Ungvári járásból szép számmal vannak hírek, de nem hinném, hogy a Felső-Tiszavidéken, Rahón, Nagyszőlős környékén nem történik semmi. Arra kérném az Új Hajtás Szerkesztőit, hogy ezekről a kevésbé központi helyekről is tudósítsanak.

Addig is jó munkát kívánok:

Kovács Éva, Munkács

Kedves Olvasóink!

Nagyon megörültünk, hogy végre kaptunk egy-két visszajelzést Olvasóinktól. Szívesen vennénk, ha az újsághoz, a cikkekhez egyre több hozzászólás érkezne, hiszen úgy tudjuk az olvasók igénye szerint szerkeszteni az újságot, ha tudjuk, mi a véleményük róla. Munkácsi olvasónk kérdésére pedig ez a válasz: az Új Hajtás szerkesztőségében összesen ketten dolgozunk, ezért nem tudjuk egész Kárpátalját bejárni, hogy tudósításokat készítsünk az egyházmegye eseményeiről, pedig valóban az lenne a cél, hogy minden régióról beszámoljunk. Ezért megismétlem régi kérésünket:

KEDVES OLVASÓINK, KÜLDJENEK HÍREKET, TUDÓSÍTÁSOKAT AZ ÚJ HAJTÁSBA!

Nem egy cikk érkezett mostanában, amit örömmel leközöltünk:pl. a csapi felnőtt hittanról, az ungvári Szent Mónika közösség tízéves évfordulójáról, a gyertyánligeti katolikus óvoda megáldásáról... egyiket sem újságírók írták, hanem „egyszerű olvasók". Mindenhol van szentségimádás, lelkigyakorlat, ha más nem, akkor egy hittanos kirándulás, amiről beszámolhat egyik résztvevője. Még jobb, ha fényképet is tudnak küldeni hozzá. És még egy: sokan azért húzódoznak az írástól, mert – főleg, ha nem magyar iskolába jártak – szégyellik, hogy nem tökéletes a helyesírásuk. Ez azonban nem okoz gondot, mert a szövegeket korrektúrázzuk, és kijavítjuk benne a hibákat. Úgyhogy bátran írjon, aki erre kedvet érez magában!

Várjuk írásaikat, észrevételeiket!

Szerkesztőségünk címe: 89600 Munkács, Munkácsy M. u. 19. Pf. 76.

A főszerkesztő

(A levelek nem feltétlenül tükrözik a Szerkesztőség véleményét.)

November szentjei

Alexandriai Szent Katalin
szűz, vértanú
Ünnepe: november 25.

Katalin, a szép királylány az egyiptomi Alexandriában élt, és műveltségével kitűnt kortársai közül. Amikor Maxentius császár (305-312) Alexandriába látogatott, halálos ítélettel fenyegették meg mindazokat, akik nem áldoznak a bálványoknak. Katalin a császár elé lépett, és keresztet vetve értésére adta, hogy keresztény.

A császárnak tetszett Katalin okos beszéde, de kényszeríteni akarta, hogy mutassa be az áldozatot a bálvány-isteneknek. Katalin ezt megtagadta, és lehetőséget kért a császártól, hogy tudományos vitában védje meg hitét. Maxentius ezért sürgősen Alexandriába hívatta birodalma leghíresebb ötven bölcselőjét. A tudományukra hiú bölcselők azonban egymás után hajoltak meg Katalin érvelése előtt. A császár dühében máglyára ítélte valamennyit. Amikor ezeket jajgatások közepette a vesztőhelyre vitték, Katalin azzal biztatta őket, hogy a tűzhalál pótolhatja a keresztséget, és ha hisznek, elnyerik az örök életet.

A császár ezután fölkínálta Katalinnak a császárnői trónust, amit Katalin egyértelműen visszautasított. Ezután Maxentius erőszakhoz folyamodott: ólmos ostorokkal megostoroztatta. Börtönbe vetették, de az ott töltött tizenkét napot Katalin térítésre használta föl.

Ekkor a császár halállal fenyegette meg Katalint, de ő nem rémült meg.

A vesztőhelyen Katalin arra kérte az Urat, hogy mindazok, akik Krisztus szeretetéért megemlékeznek róla (Katalinról), bőséget lássanak kenyérben és borban, testük egészséget nyerjen és minden földi jóban részesüljenek. Akik tisztelik őt, azokat óvja meg Isten a természeti katasztrófáktól, betegségtől s főleg a hirtelen haláltól. Aki segítségül hívja az ő nevét, testének tagját el ne veszítse, egészséges gyermeket szülhessen és meg ne haljon gyermekágyban. Utoljára bűnbocsánatot kért az őt segítségül hívók számára. Miután a mennyből hang hallatszott, amely jelezte, hogy kérései teljesülni fognak, fejét a hóhér kardja alá hajtotta.

Ami ezután történt, az a legenda szerint nyilvánvalóvá tette, hogy Katalin kiragadtatott e földi világból: amikor feje lehullott, testéből nem vér, hanem tej folyt. Majd angyalok jöttek, fölemelték a testét és elvitték, hogy a Sínai-hegyen temessék el.

A tizennégy segítőszent közé sorolták.

Polocki Szent Jozafát
Püspök, vértanú
Ünnepe: november 12.

Szent Jozafát 1580 körül született a volhiniai Vlagyimirban. A terület ma Ukrajnához tartozik, akkoriban lengyel fennhatóság alatt állt. Szülei ortodox vallásúak voltak, s gyermeküket Jánosnak keresztelték.

1596-ban Breszt-Litovszkban több rutén ortodox püspök unióra lépett a római egyházzal, megtartva keleti rítusukat. János is ezekben az években találta meg az utat a katolikus egyházhoz – úgy tűnik, saját kezdeményezésére. 1604-ben engedélyt kért a kijevi metropolitától, hogy beléphessen a majdnem teljesen elnéptelenedett vilnai Szentháromság-kolostorba. Szerzetesként vette föl a Jozafát nevet.

1607-ben megnyerte egyik barátját, a nagyon képzett Rutszkij Józsefet, és az is belépett a kolostorba. Később archimandrita és metropolita lett. Nem sokkal ezután Jozafátot diakónussá szentelték. 1613-ban Bitenben kolostori elöljáró volt. 1618-ban Rutszkij – az időközben metropolitává lett barátja – segédpüspökké nevezte ki, s Jozafát hamarosan a kilencvenéves korában elhunyt polocki érsek, Gedeon utódja lett.

Érsekségének első három évében sok lelket nyert meg az uniónak, sokan tértek vissza az ortodox Egyházból a katolikus Egyház közösségébe. 1621-ben azonban megzavarták működését: a jeruzsálemi ortodox pátriárka, minden egyházi és világi hatósági hozzájárulás nélkül, az összes katolikus püspöki székhelyre ortodox ellenpüspököt állított. Polock számára Meletij Szmotriszkij szerzetest szentelte püspökké, akinek megbízottak révén sikerült a nép nagy részét elhódítania Jozafáttól. Azzal rágalmazta, hogy el akarja latinosítani a liturgiát, s csak álnokságból és átmenetileg használja a szláv és a görög nyelvet. A keleti szertartásokat féltő embereket ezzel sikerült a püspök ellen lázítani.

Az ellenségeskedés egyre nagyobb méreteket öltött Jozafát körül. Ő világosan látta, hogy a pápához való hűsége életébe fog kerülni, de nem tántorodott meg. 1623. november 12-én saját házában gyilkolták meg.

1643-ban boldoggá, majd 1867-ben szentté avatták.

Boldog Szalome (1211-1268)
Ünnepe: november 17.

Szalome lengyel származású, Leszek krakkói herceg leánya volt, akit II. András magyar király fiával, Kálmánnal jegyeztek el. Ekkor Szalome három, Kálmán hatéves volt. Kálmán halicsi fejedelemsége három év alatt összeomlott, ezért visszatértek Magyarországra, a királyi udvarba. Még korábban, közös megállapodással, szüzességi fogadalmat tettek. Szalome az éjszakákat imádságban és virrasztásban töltötte. Magas rangjuk ellenére mindketten egyszerű ruhákat hordtak, Szalome pedig kétszeres vagy háromszoros ciliciummal (vezeklőövvel) is felövezte magát a kísértések ellen. Kálmán 1241-ben, a tatárok ellen folytatott háborúban meghalt, Szalome ekkor visszatért Lengyelországba, ahol belépett az ószandeci klarisszákhoz. Templomot és kolostort alapított a ferencesek és a klarisszák számára Zawichostban. Később ő is ide költözött, majd a tatárok elől menekülve Skalába ment, ahol megint csak alapított egy új kolostort. Annak ellenére, hogy hercegnő volt, engedelmességével kitűnt a többiek közül, áhítatos imái, s szigorú aszketikus élete miatt mindenki tisztelte. Ahogyan azt korábban megjósolta, 1268. december 15-én halt meg. Az ágya mellett imádkozó apácatársai Boldog Szalome lelkét csillagként látták az égbe szállni. Tiszteletét 1672 óta engedélyezi az Egyház.

Új Hajtás

„Kell-e kispárna a Mount Everestre?"

Erőss Zsolt Munkácson

A Munkácsi Magyar Egylet szervezésében október 4-én, szombaton előadást tartott a munkácsi kultúrházban Erőss Zsolt, az első magyar, aki megmászta a Mount Everestet. A nagysikerű előadásra több mint kétszáz résztvevő érkezett, főleg Munkácsról, Ungvárról és Beregszászból. Az előadás kezdetén Erőss Zsolt saját készítésű filmjét tekinthettük meg a Mount Everest-meghódításáról, és láthattuk, amint a magyar zászlót kitűzni a csúcson. Az élvezetes előadás közben sok mindent megtudtunk a hegymászás titkairól. Az előadást követően záporoztak a hallgatóság kérdései, melyekre első kézből kaptunk választ: Mit eszik egy hegymászó? Hogyan lehet 8000 m fölött mászni, ahol alig kap levegőt az ember? Hogyan lehet mínusz 30° C fokban jóízűen aludni? Mi célt szolgál az alaptábor? Kik azok a serpák, akikről csak annyit tudtunk eddig, hogy hegyi teherhordók? Ezekre és még sok másra válaszolt Erőss Zsolt, és beszélt

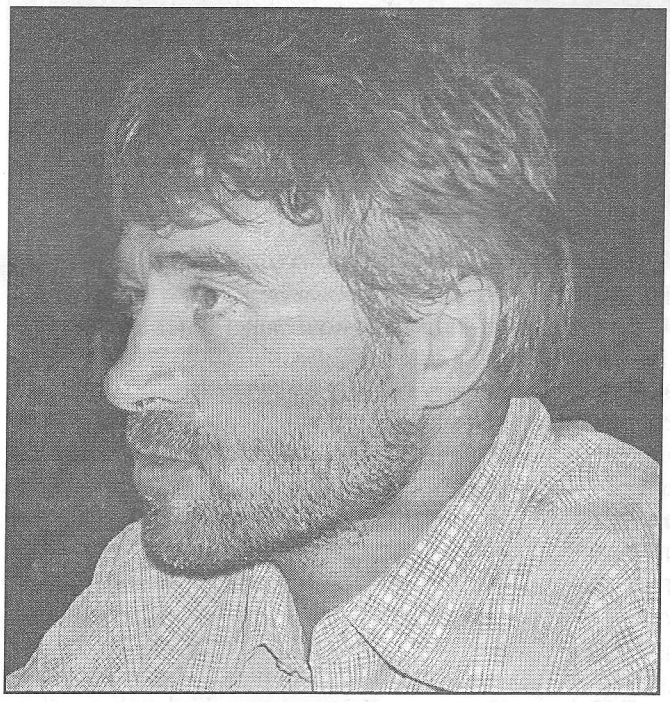

arról is, hogyan lehet nagy akaraterővel legyőzni a nehézségeket, hogyan kell a lelkesedést és az okosságot megfelelő arányban használni, és esetenként száz méterre a csúcstól visszafordulni, hogy biztonságosan le tudjanak jutni a táborba a közeledő vihar vagy akár a közeledő rosszullét elől, amit ebben a magasságban nagyon komolyan kell venni.

Az előadás végén Gulácsy Lajos nyugalmazott református püspök furcsának tűnő kérdést tett fel az előadónak: „Vittetek magatokkal kispárnát a Mount Everestre?" A nemleges válasz után folytatta: láthatjuk, mennyi áldozatot és lemondást követelt, hogy előadónk megmássza a világ tetejét. Látjuk rajta, hogy ezt az áldozatot nem sajnálja; mi mennyi mindenen elégedetlenkedünk, hogy ez sincs, meg az sincs, pedig sokkal könnyebb helyzetben vagyunk, mint a hegymászók 8000 méternyi magasságban. Végezetül, mint az előadás egyik fővédnöke, köszönetet mondott Erőss Zsoltnak, hogy eljött hozzánk és megosztotta velünk élményeit.

Erőss Zsolt az előadás elején elmondta: ő is nagyon örül, hogy eljutott Kárpátaljára. Ő is kisebbségi magyar vidékről, Erdélyből származik. Ahogy az egykori erdélyi kisfiú a Békás-szoros mellől feljutott a Himalája csúcsára, úgy mindannyiunk előtt nyitva áll az út, hogy akaraterővel és törekvéssel mindenki feljuthasson életében az ő Mount Everestjének a tetejére.

A Munkácsi Magyar Egylet

A Munkácsi Magyar Egylet (MME) ez év szeptemberében alakult. Céljáról és megalakulásáról így beszél egyik alapítója:

Már régóta azon gondolkodtunk néhányan, hogyan lehetne Munkács magyar lakosságát egy kicsit felrázni. Ezeknek a találkozóknak célja egyrészt kimozdulás a szürke hétköznapokból, kikapcsolódás, találkozási lehetőség, tudásszerzés, valamint „terep" ahhoz, hogy valami elinduljon (a helyi civil szféra megszervezze önmagát, a munkácsi magyarok ismerjék meg egymást stb...). Néhányan összeültünk, és kitaláltuk, hogy előadássorozatot kellene indítani különféle magyarországi és kárpátaljai előadók bevonásával, akik valamilyen teljesítménnyel, magyarként öregbítették nemzetünk hírnevét. Olyan előadókat szándékozunk meghívni, akik szélesebb réteget képesek megszólítani. Így született az ötlet, hogy elsőként Erőss Zsolt jöjjön, mivel ő a fiataloknak, idősebbeknek, munkásoknak, értelmiségieknek is tud érdekeset mondani. A következő előadó Balczó András többszörös olimpiai és világbajnok öttusázó lesz, akinek neve, különösen az idősebb korosztály előtt, nem cseng ismeretlenül. November 22-én lesz vendégünk Munkácson.

Az első előadás kárpátaljai magyar vállalkozók, valamint a római katolikus és a református egyház támogatásával jöhetett létre. Szó szerint darabonként szedtük össze a pénzt a terembérletre és az előadással kapcsolatos egyéb költségekre. Plakátokat készítettünk, és Munkácson, Ungváron, Beregszászban kiragasztottuk őket, aminek meg is lett az eredménye. Felemelő volt látni, hogy megtelt a kultúrház nagyterme.

A védnökséget Gulácsy Lajos nyugalmazott református püspök, munkácsi lelkész, és Pogány István munkácsi római katolikus plébános vállalta el.

Az előadás sorozatot mindenképpen folytatni akarjuk. Balczó András szívesen eleget tett felkérésünknek, a kultúrház termét is lefoglaltuk. Amint az első előadás végén hirdettük, továbbra is várjuk azokat, akik munkájukkal vagy anyagi segítségükkel támogatnák a mi szervező munkánkat. Támogatás híján a legjobb ötletet sem lehet megvalósítani.

Pápai Zsuzsanna

„Valami nagyon szépet Istenért"

Kalkuttai Teréz anya boldoggá avatása

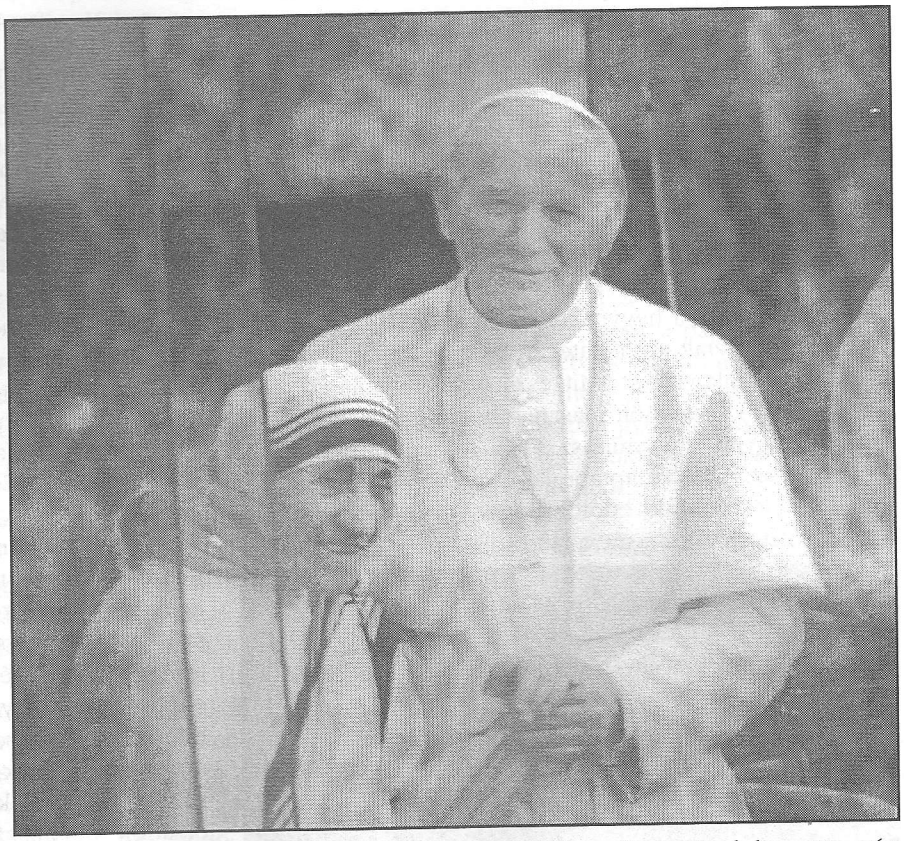

Október 19-én, vasárnap szikrázó napsütésben ragyogott a Szent Péter tér Rómában, ahol több mint 400 ezer ember gyűlt össze, köztük főpapok és hívek, politikusok és munkásemberek, kíváncsi turisták és újságírók százai, hogy részt vegyenek Kalkuttai Teréz anya boldoggá avatásának ünnepén. A hatalmas téren szinte mozdulni sem lehetett. Ez az esemény méltó módon illeszkedett be II. János Pál pápává választásának negyedévszázados jubileumi ünnepségsorozatába. Egyháztörténeti szempontból sajátos jelentőségű boldoggá avatásra került sor ezen a missziós vasárnapon. Az Egyház hagyománya szerint Isten tiszteletreméltó szolgálójának halála után több évtizedes vizsgálat elteltével kerülhet csak sor a kanonizációra. Egyházunk történetében ez megváltozott, mivel Teréz anya halála után hat évvel megtörtént boldoggá avatása. A Szentatya eltekintett az egyébként szokásos ötéves várakozási időtől, így a felgyorsult kanonizációs folyamat néhány csodával, hitelességének bemutatásával és pápai igazolásával 2002. december 20-án zárult. Ekkor ugyanis II. János Pál pápa aláírta a rendeleteket, amelyek hősies erényeket és egy csodatettet tulajdonítanak a „szegények angyalának". Az Egyház újabbkori története során még egyetlen hasonló eljárást sem fejeztek be ilyen gyorsan, mint Teréz anyáét.

A boldoggá avatás, a hagyományoknak megfelelően, szentmise keretében történt. Miután a liturgia kezdetén röviden felolvasták Teréz anya életrajzát, a Szentatya ünnepélyesen kimondta felvételét a boldogok sorába. Ezek után hullott le a lepel a Szent Péter-bazilika erkélyén elhelyezett hatalmas képről, ami Teréz anyát ábrázolta. Ezzel jelezte az Egyház, hogy az albán származású szerzetesnőt oltárra emelték. Ezt hatalmas taps és örvendezés kísérte. Indiai népi táncos lányok köszöntötték a Szentatyát, majd elhelyezték az oltáron az új boldog ereklyéit.

Teréz anya ötezer nővére közül csak kevesen utaztak Rómába. Az ünneplés ideje alatt is, boldog rendalapítójuk példáját követve, a betegeket és a szegényeket szolgálták.

„Személyesen is hálás vagyok annak a bátor nőnek, akit mindig magam mellett éreztem" – kezdte szentbeszédét a Szentatya. Majd így folytatta: „Az irgalmas szamaritánus ikonja volt ő, bárhol is szolgálta Krisztust, a szegények között a legszegényebbekben. Sem a politikai konfliktusok, sem a háborúk nem tudták visszatartani ettől. Sokszor jött el hozzám, hogy beszámoljon az evangéliumi értékek szolgálatában szerzett tapasztalatairól. Emlékszem, amikor a Nobel-békedíjat átvette, ezt mondta: ha megtudjátok, hogy valamely asszony nem akarja megtartani gyermekét, és el akarja vetetni, próbáljátok meggyőzni, és hozzátok ide nekem a gyermeket, szeretni fogom őt, meglátva benne Isten szeretetének a jelét."

Akik ismerték Teréz anyát vagy kapcsolatba kerültek vele, már életében szentként tisztelték. A tevékenysége döbbenetes volt. Míg mások beszéltek, ő dolgozott, míg mások kérdéseket tettek föl, ő megoldotta a problémákat. Érzéke volt a valóság, a sürgető szükség iránt. Meglátta, mire volt szükség, és ott, helyben kielégítette. „Ott voltam a rendfőnökök találkozóján Európában – mondta egyszer –, csakis arról beszéltek, hogyan kell megváltoztatni a társadalom szerkezetét, másképpen megszervezni a dolgokat. Semmire sem lyukadt ki az egész, sem a szegényeknek nem származott jó belőle, sem Krisztust nem hirdették a vallástalanoknak, azoknak, akik egyáltalán nem ismerik Istent. Boldog voltam, mikor vége lett."

Egyszer egy nyugati forgatócsoport kereste fel Teréz anyát, hogy filmet készítsen munkájáról. Ő először tiltakozott művének ilyesfajta propagálása ellen, aztán imádkozott, és végül is beleegyezett. „Let us make something beautiful for God!" („Tegyünk valami szépet Istenért!") – mondta.

(Folytatjuk)

Bunda Szabolcs

Életige, 2003. november

„Boldogok a lélekben szegények, mert övék a mennyek országa."
(Mt 5,3)

Jézus nyilvános működésének kezdetén áll: megtérésre hív mindenkit, hírül adja, hogy Isten országa közel van, és meggyógyít mindenfajta betegséget. Tömegek kezdik követni Őt. Ekkor fölmegy egy hegyre, és a körülállókhoz fordulva hírül adja életprogramját: ezt nevezzük „hegyi beszédnek".

Jézus üzenetének újdonsága már beszédének első szavaiból kitűnik. Nem a gazdagokat nevezi boldogoknak, hanem a szegényeket, az alázatosakat, a kicsiket, a tisztaszívűeket, azokat, akik sírnak, és az elnyomottakat. Ezzel feje tetejére állítja a megszokott gondolkodásmódot, különösen korunk társadalmában, amelyben gyakran a konzumizmus, a hedonizmus, a presztízs kerül előtérbe. Ez a Jézus által hirdetett örömhír derűt és reményt ad a legelesettebbeknek is. Bizalommal tölt el a szerető Isten iránt, aki közel áll azokhoz, akik fájdalmakon, próbatételeken mennek keresztül. Az öröm és az üdvösség hírüladása ez, melynek tömör összefoglalása a nyolc boldogság közül már az elsőben megtalálható, amely a mennyek országát ígéri a lélekben szegényeknek:

„Boldogok a lélekben szegények..."

De mit jelent „lélekben szegénynek" lenni?

Azt, hogy el tudunk szakadni az általunk birtokolt javaktól és dolgoktól, a teremtményektől, önmagunktól. Egyszóval azt jelenti, hogy háttérbe helyezünk szívünkben mindent, ami megakadályozza, hogy nyitottan álljunk Isten előtt, hogy tegyük az Ő akaratát. A felebarátban pedig váljunk eggyé Vele! Úgy szeressük, ahogyan kell; arra is készen, hogy mindent elhagyjunk: apát, anyát, „földet" és hazát, ha Isten ezt kérné tőlünk!

„Lélekben szegénynek" lenni azt jelenti, hogy nem a gazdagságban bízunk, hanem Isten szeretetében és gondviselésében. Gyakran az egészségünk iránti aggodalom a gazdagságunk, vagy a rokonok miatti szorongás, egy bizonyos munka miatti nyugtalanság, a „hogyan is viselkedjem?" bizonytalansága vagy a jövőtől való félelem. Mindez gúzsba kötheti és önmagába zárhatja lelkünket. Megakadályozhatja, hogy kinyíljon Istenre és a felebarátra. Pontosan ezekben a bizonytalan pillanatokban hisz a „lélekben szegény" ember Isten szeretetében, Őrá veti minden aggodalmát, és megtapasztalja atyai szeretetét.

Akkor vagyunk „lélekben szegények", ha hagyjuk, hogy a mások iránti szeretet vezessen bennünket. Ebben az esetben ugyanis megosztjuk vagy rendelkezésre bocsátjuk, amink van, a szükséget szenvedők javára: mosolyunkat, időnket, javainkat, képességeinket. Mivel szeretetből mindent odaadtunk, szegények vagyunk; más szóval üresek, semmik, szabadok, tiszta szívűek.

Ez a szeretet gyümölcseként megélt szegénység a szeretet forrásává válik: mivel kiüresítettük önmagunkat, tehát szabadok vagyunk, képesek leszünk arra, hogy teljes mértékben, fenntartások nélkül befogadjuk Isten akaratát és minden testvérünket, akivel találkozunk.

Aki megéli a szívnek ezt a tisztaságát és ezt a lelki szegénységet, annak Jézus megígéri a mennyek országát: boldogok,

„...mert övék a mennyek országa."

A mennyek országát nem vásárolhatjuk meg pénzért, nem hódíthatjuk meg hatalommal. Ajándékba kapjuk. Jézus ezért kéri tőlünk, hogy legyünk olyanok, mint a gyermekek, vagy mint a szegények, akik – amint a gyermekek is – rá vannak szorulva arra, hogy mindent másoktól kapjanak. A Szentlélek, akit vonzani fog ez a szeretettel teli űr, be tudja majd tölteni lelkünket, mert nem fog olyan akadályt találni, ami a vele való teljes közösség útjában állna.

Aki „lélekben szegény", mivel nem tartott meg magának semmit, mindent birtokolni fog. Mivel önmagától szegény, Istennel gazdagodik. Erre is érvényes az evangéliumi ige: „Adjatok, és akkor ti is kaptok"[1]: adjuk, amink van, és nem kevesebbet kapunk cserébe, mint a mennyek országát.

Egy argentin édesanya mesélte a következő tapasztalatot:

„Anyósom nagyon ragaszkodik fiához, a férjemhez, annyira, hogy féltékeny rá. Ez a magatartása mindig nehézséget szült közöttünk, és megkeményítette a szívemet vele kapcsolatban. Egy éve daganatot állapítottak meg nála. Kezelésekre és ápolásra volt szüksége, amelyet egyetlen lánya nem tudott megadni neki. Az evangélium igéi, melyeket egy idő óta próbálok életté váltani, megváltoztatták a szívemet: kezdtem megtanulni szeretni. Minden félelmemet felülmúlva magunkhoz fogadtuk anyósomat. Megpróbáltam új szemmel nézni rá és szeretni őt: Jézus az, akin őbenne segítek.

Anyósom, aki nem érzéketlen a szeretetre, nagy meglepetésemre minden mozdulatomra hasonló szeretettel válaszolt. Isten kegyelme létrehozta a kölcsönösség csodáját!

Áldozatos hónapok következtek, amik mégsem tűntek nehéznek; és amikor anyósom, itthagyva minket, derűsen átment az Égbe, mindannyiunkban béke volt.

Azokban a napokban vettem észre, hogy gyermekem lesz, akire már 9 éve vártunk! Számunkra ez a gyermek Isten túlcsorduló szeretetének kézzelfogható jele."

Chiara Lubich

[1] Lk 6,38

Advent elé

Sötét fenn az ég...

Sötét fenn az ég... egyre korábban köszönt be az alkonyat, egyre inkább lelkünkre telepszik a sűrűsödő sötétség. Sötétben kelünk, kora délután már sötétedik az ég; nem akaródzik az utcára lépni a novemberi hidegben. Milyen lehet kivert kutyának vagy hajléktalannak lenni? Álmosan bolyongok a hajnalban, szitál a köd, még nehezebben elviselhetővé teszi a hideget. Délután pedig a sötétben, hidegben dideregve merészkedek ki az utcára, úgy vágok neki a hazafelé-útnak.

Mindenki tudja, milyen a sötétben egyedül bandukolni. Fény sehol sem ég, az utcai lámpák sem pislákolnak. A kóbor kutyák kísérteteknek tűnnek, a szembejövőt gyanakodva szemlélem, jószándékú-e. Közben feltámad a szél, arcomba vágja a havas esőt, fájni kezd a hideg. Istenem, te tudod, milyen dolog ilyen kivertnek érezni magam. Amikor „haza" megyek, ahol senki nem vár; lehet, hogy meleg lesz, de fázom a magánytól. Lehet, hogy fényt tudok gyújtani, de bennem sötét marad a magány, és ha beteg vagyok, nincs, aki egy teát főzne nekem, aki egy jó szót szólna hozzám. Süket, sűrű a csönd; némaság vesz körül, nem az a beszédes csönd, melyben megszólalsz, s amelyben gondolataim beszélni kezdenek. Sötét fent az ég... hova megyek egyáltalán? Van-e célja ennek az éjben-bolyongásnak? Fázom, Uram, de nagyon. Te hol vagy ilyenkor?

Tudom, hogy itt vagy, mert nem lehetsz máshol. Ha szenvedek, biztos lehetek benne, hogy velem vagy, velem szenvedsz, nem hagysz magamra. Csak nem mindig érzem, és olyankor nagyon nehéz elhinni. De te is voltál hidegben, sötétben, egyedül. Nemcsak a kereszt magányában és kiszolgáltatottságában, hanem amikor szüleidet nem fogadták be születésed éjszakáján, és ők is sötétben, hidegben bolyongva keresték a helyüket. Mária talán már kiegyenesedni sem tudott, mert elkezdődtek fájdalmai, József pedig már azt sem tudta, mit tegyen, annyira aggódott Máriáért és érted. De biztos, hogy imádkozott, hitt Atyád szeretetében és gondoskodásában. És ha nem is fényes fogadóban, de egy szerény istállóban sikerült helyet találni, és fényt, és meleget hozott az ő szeretetük és bizalmuk. Aztán a pásztorok gyújtottak egy kis fényt, akik ennivalót hoztak segítségül. Az emberek nem fogadtak be. Kiszolgáltattad magad nekünk, és mi már akkor így bántunk veled. Ennek csak folytatása volt a keresztrefeszítés. És azóta is így bánunk egymással. Kizavarjuk egymást a sötétbe, hidegbe, nem adunk egymásnak szeretetünk melegéből. Csoda, hogy olyan sötét van? Sötét fenn az ég... senki nincs, ki fénylő jelet gyújtson az éjszakán. Vajon én hányszor zavartam ki valakit a sötétbe? És hányszor zavartak ki engem? Uram, segíts, hogy megbocsássunk egymásnak!

Látod-e, mekkora szükség van arra, hogy eljöjj, most már nem a betlehemi barlangba, hanem a szívünkbe-lelkünkbe, és fényt gyújts bennünk! Hogy fény és meleg legyünk egymásnak, ne gúnyos mosoly, lekicsinylő megjegyzés, szeretetlen szurkálódás, türelmetlen kézlegyintés, nincs-időm-rád-fontosabb-dolgom-van. Hogy meleget árasszunk, kinyújtott kéz legyünk, simogató mozdulat, megértő hallgatás, részvevő jelenlét.

Lassan hazaérek, világosság van az ablakban. Vajon van otthon valaki, akihez egy szót szólhatok? Vagy véletlenül maradt égve a villany, és üres az egész lakás? Pár perc, és megtudom. Istenem, bár otthon találnék valakit! Még az a jó, hogy te mindig otthon vagy, segítesz elviselni a magányt. De azért... ugye van otthon valaki?

Jöjj el hát, Istenem, lobbants lángot az éjjelen! Add a te fényedet, élő irgalmadat, az üdvösség fényét, melyet úgy szeretél meg nekünk, hogy téged is elborított a sötétség. Jöjj el, mert nagy szükségünk van rád! Jöjj el hát!

Enna Borbála

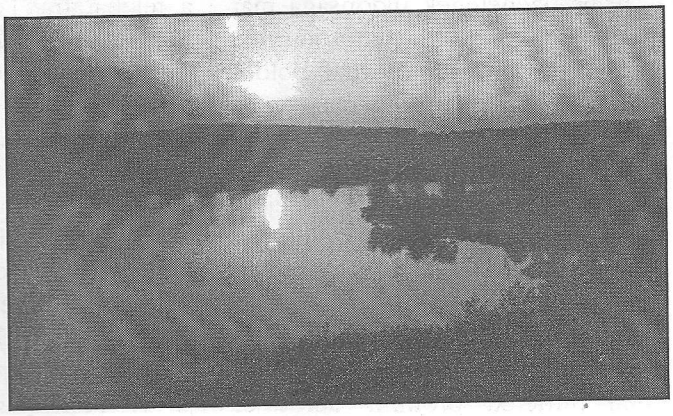

Advent

Sötét fenn az ég,
fény sehol sem ég,
az arcomra álmos köd szitál.
Süket, sűrű csönd, némaság köszönt
és senki nincs, ki fénylő jelet gyújtson az éjszakán.
Jöjj el, hát, Istenem,
lobbants lángot az éjjelen,
élő irgalmadat terjeszd ki fölénk!
Jöjj el hát, Istenem,
nyíljon már ki a végtelen,
jöjj el, gyermekarcú Isten, szállj közénk!

Földünk puszta rom,
jöjj el, irgalom,
jöttöd reményt, megváltást ígér.
Minden elveszett,
ne hagyd népedet,
hiányod a szívekben már
a földtől az égig ér!
Jöjj el hát, Istenem,
lobbants lángot az éjjelen,
élő irgalmadat terjeszd ki fölénk!
Jöjj el hát, Istenem,
nyíljon már ki a végtelen,
jöjj el, gyermekarcú Isten, szállj közénk!
Jöjj el hát!

Borka Zsolt

Lélektan – mindenkinek

Gondolatok a viselkedésről

Gyermekkorunkban sokat hallottuk, később pedig már mi is használtuk ezeket a kifejezéseket: viselkedj rendesen!, hogy viselkedsz?, viselkedj jól! stb.

Tapasztaljuk, hogy az emberek egy része jól viselkedik, de vannak olyanok, akik nem tudnak vagy nem akarnak jól viselkedni, vagyis kilógnak a sorból.

Az értemező kéziszótár szerint a viselkedés az a mód, ahogyan valaki viselkedik, vagyis amilyen magatartást tanúsít. Jézus is szóvá teszi az apostoloknál, írástudóknál, farizeusoknál látott magatartást, viselkedésüket, amely a képmutatás, versengés, kishitűség, önámítás, érzéketlenség, alakoskodás formájában jelent meg.

Jézus óva intett attól, hogy ilyenek legyünk, hogy így viselkedjünk.

Hogyan alakulnak ki az emberben ezek a helytelen viselkedési formák, amelyeket – egy idő után – már mások is észrevesznek?

Amikor az ember nem tudja elfogadni magát olyannak, amilyen, akkor szerepeket vesz magára, és azok szerint kezd viselkedni, vagyis más magatartást tanúsít a kapcsolataiban, mint amilyen ő valójában.

Önmaga elfogadásához viszont szüksége van az embernek arra, hogy mások is elfogadják olyannak, amilyen. Ha nincs meg a feltétel nélküli elfogadás, akkor az ember a benne lévő feszültségeket csak szerepjátszásban tudja feloldani, ami viszont más, mint aki szeretne lenni igazából, ezért a viselkedésével is mást fog tükrözni.

A növekedéshez az alapot és a kiindulópontot az egyén számára az elfogadás adja meg, ami nem más, mint a feltétel nélküli szeretet önmaga és a másik ember iránt. Sok ember azért nem tud növekedni, fejlődni, mert hiányzik a feltétel nélküli elfogadás – és a szeretet az életéből.

Elfogadni a másik embert olyannak, amilyen: ez a szeretet egyik megnyilvánulása; érezni azt, hogy elfogadnak bennünket, azt jelenti, hogy érezzük, hogy szeretnek minket.

Amikor Jézus szóvá tette a helytelen viselkedési formákat, akkor soha nem az embert ítélte el, hanem azt a helytelen magatartást, ami az egyénnek és a környezetének is egyaránt rossz. Az érzékelt hibák kijavítására Jézus felkínálja a megoldást is, amikor azt mondja: legyetek tökéletesek, legyetek szelídek, legyetek irgalmasak, viseljétek el egymást, hordozzátok egymás terheit... Vagyis merjetek önmagatok lenni, és ne játsszatok szerepeket! Jézustól tehát megtanulhatjuk a helyes viselkedést, és Ő bátorít is erre, hogy tanuljunk tőle.

Hogyan tanuljunk Jézustól? Az ő iskolájában egyszerű a követelmény, nincsenek tantárgyak, csak a lényeget kell megtanulni, ami a boldog élethez kell. Tanításának lényege pedig a főparancsban van összefoglalva: „Szeresd Uradat, Istenedet teljes szívedből, teljes elmédből, minden erődből, és szeresd felebarátodat úgy, mint önmagadat." Vagyis viselkedj természetesen! Ebben a parancsban számomra egy nagyon mély megismerés is el van rejtve, amelynek a lényege: Istent mindennél fontosabb minél jobban megismerni, teljes lényünkkel elfogadni és szeretni; önmagunkat elfogadni és szeretni pedig azért kell, hogy el tudjuk fogadni és képesek legyünk szeretni a felebarátainkat is.

Ennél fontosabb dolog nincs a világon.

Amikor az evangélium szerint élünk, viselkedésünk és szeretetünk is természetes lesz.

Mit tegyünk akkor, ha azt tapasztaljuk, hogy viselkedésünk és szeretetünk hamis, és talán már ránk is igaz, hogy képmutatók, farizeusok vagyunk?

Az első teendő, hogy vegyük komolyan a főparancsot, és kezdjünk el aszerint élni. Jézustól megtanulhatjuk azt is, hogy hogyan kell.

Amikor Ő azt mondja, „tanuljatok tőlem", Magára mutat: „én szelíd vagyok és alázatos szívű".

Jézustól pedig akkor fogunk jól és gyorsan tanulni, ha befogadjuk Őt az életünkbe.

A bennünk élő Jézus alakítani fog minket, elsősorban abban segít, hogy merjünk önmagunk lenni, fogadjuk el önmagunkat olyannak, amilyenek vagyunk, és a magatartásunkban és viselkedésünkben tükrözzük Őt.

Jézus küldetésének kezdetén azt mondta: „Azért jöttem, hogy Mennyei Atyám akaratát teljesítsem." Jézus egész élete összhangban volt az Atya akaratával.

Amikor az ember élete összhangban van az Isten akaratával, akkor a magatartása és a viselkedése természetes lesz. Az őskeresztények élete és viselkedése a kezdetekkor a főparancs szerinti életből forrásozott, ők komolyan vették Jézus tanítását, az evangéliumot. Életük ezért volt vonzó még a pogányok számára is, mert viselkedésük és szeretetük természetes volt. Sajnos a ma élő keresztények élete és viselkedése sok mindenben megváltozott: a hamis önszeretet, a képmutatás, az alakoskodás, az önámítás a helytelen magatartás mázos köntöseként jelenik meg a kapcsolatainkban. Az igazi én emiatt mindig rejtve marad.

Talán ezért sem vonzó a keresztények élete, mert valamit nagyon elrontunk az életünkben? Soha nem késő, merjünk változtatni életvitelünkön, viselkedésünkön, merjünk, és higgyük el, hogy lehet az evangélium szerint élni, és ezáltal lesz viselkedésünk és szeretetünk krisztusi.

Babály András
mezőkaszonyi plébános

Ha valakiben kérdés merült fel a témával kapcsolatban, vagy hozzá szeretne szólni, kérjük, hogy észrevételeit, kérdéseit juttassa el a szerkesztőségbe.

Sandro Botticelli

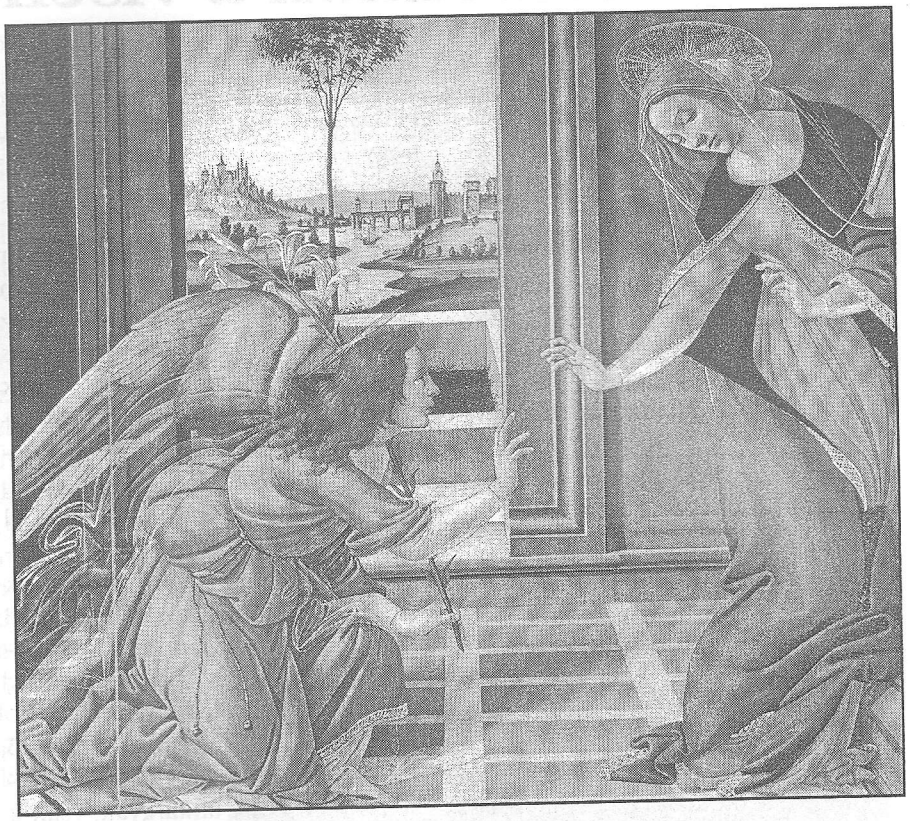

Botticelli: Angyali üdvözlet

Botticellit, eredetileg Alessandro di Marinót, főleg a Vénusz születése és a Primavera, avagy a Tavasz nevű műveiről ismeri a világ, de bibliai ihletésű alkotásait is a bájos szépség és harmónia jellemzi. Most ezekből válogatunk. A később csak Sandro Botticelliként ismert festő egy firenzei polgári család negyedik gyermekeként született meg 1445-ben. Apja gondosan nevelte, és Sandro mindent könnyen megtanult, amit csak akart. „De nem volt kedvére semmilyen iskola, sem az olvasás, sem az írás vagy számolás – írja róla Vasari, a reneszánsz kor híres életrajzírója –, és minden idejét a rajztanulásnak szentelte". Tanulmányait ötvösként kezdte, majd Fra Filippo Lippi, később valószínűleg Verrocchio műhelyében dolgozott, s korán saját műhelyt nyitott.

A Királyok imádása bibliai témája akkoriban minden igazi festőt megragadott. Az ifjú Botticelli is megfestette. Később, évek múltán többször megfestette a Királyok imádását, összesen öt ízben. A leghíresebb a firenzei Uffizi Képtárban van, amit 1472-ben fejezett be a mester. A művet elsősorban a tökéletes szerkezet jellemzi. A kompozíció úgy van megtervezve, hogy a két szféra – az emberi és az isteni – egységének a benyomását keltse. A középső képsíkban, egy kezdetleges, stilizált istállóban helyezi el a Szent családot.

Botticelli: Királyok imádása. Galleria degli Uffizi, Firenze

Mária az ölében tartja a játékos, szőke fürtű kisdedet. Mögötte, botjára támaszkodva, áll Szent József, mint kegyes, jóságos arcú öreg. A Szent család megkomponálásában a háromszögű szerkesztés jut erősen érvényre. Régi komponálási forma volt ez. Háromszöget alkot a három figura fejének összekötő vonala, háromszögbe illeszthető külön minden figura válla, keze, arca. Még a kisded játékos, pajkos kezecskéjének összekötő vonala is Mária vagy József fejével lazább vagy zártabb háromszöget képez. A kép két oldalán elhelyezett csoportok, sok színes, költői figura a Szent család felé közeledik, bókol vagy hajladozik. És minden alak arca rajongó, átszellemült, a belső élmény mélységét vetíti ki. A Mária lábánál térdeplő idős király – id. Cosimo Medici – alakja pedig összekapcsolja az emberi és az égi világot. De a Medici család más kiválóságát is megtalálhatjuk a képen. Jobboldalt, szélen az utolsó alak – narancsszínű köntösben –, aki kitekint a képből, maga Botticelli.

Az Angyali üdvözlet megint csak Botticelli különleges mesterműve és ugyancsak a firenzei Uffizi Képtár féltett kincse. Eredetileg a cestellói kolos-

tortemplom számára készült az egyik főkegyúr megbízásából. Baloldalt térdel az angyal, jobbról áll a feléje hajló Mária, heves ellenpózban. Az angyal keze, amint Mária felé lendül, annak visszaintő kezével szenvedélyes hullámvonalat ír le. A két „ellenmozgásban" tartott kéz vonala átlósan metszi a nagy vásznat, balról jobbra, alulról fölfelé. Mária egész alakjából, arcából, mozdulatából, még ujja hegyéből is mintha valami nyugtalanság, félelem, sőt húzódásféle áradna... Mintha boldog lázban remegne, mégis megdöbben a megrázó elhivatottságtól, melyet üdvözlettel üzen neki az Úr. A térdeplő angyal szárnyának íve lágyan követi, valósággal keretként foglalja be hódoló testének végtelenül finom hajlatát, arcán is nyugtalanság, öröm és szemérmes zavar – mégis Mária arckifejezése az izgatottabb, csaknem tiltakozó.

Az ajtón át látható háttér nagy távolságokba vész: karcsú, ritkás lombú fa, szelíden kanyargó folyó, rajta pilléres híd vezet át, még távolabb tornyos városrész, domb csúcsán trónoló vár és még messzebb halványkék hegy zárja a láthatárt. A különösképpen meleg hatású kép színeit tisztán a legdrágább égetett ásványi festékekből keverte ki a mester. A mű túlnyomóan piros tónusú. Piros Mária ruhája, csak általvetője tengerkék, sötét béléssel és gallérral. Piros az olvasóállvány, amely előtt Mária áll, és piros rajta a könyv is, amelyet olvas, pirosak a padló lapjai, mint ahogy olyan a bókoló angyal ruhája is.

Botticelli legmegrendítőbb, legdrámaibb szentábrázolása Szent Ágoston, melyet a Vespucci család megbízásából

Botticelli: Szent Ausgusztin

Botticelli: Madonna Gyermekével és öt angyallal

festett az Ognissanti-templomba, a kórusra vezető ajtó fölé. Nehezítette feladatát az, hogy a szemközti falra Domenico Ghirlandaio barátja remekelt egy Szent Jeromost ábrázoló freskót, amelynek hangulatát illett figyelembe venni. Botticelli még soha nem festett ilyen tragikus, megrázó képet – sem azelőtt, sem azután. Szent Ágoston a cellájában ül. Kissé alulnézetből ábrázolja a szent gyötrődő, önmarcangoló arcát, enyhén jobbra dűlő fejét. Szája keserűen húzódik szét, a szakállnak, hajnak minden szála göndör. Mélységes töprengés, vívódás tükröződik az elmeredt szemben. Izmos, inas, szinte küzdő bal kezében könyvet tart maga előtt, meresztett ujjú jobbjával szinte saját mellébe akar marcangolni az önsanyargatás és lelki szenvedés kínjaiban – mindezt hűen és drámaian fejezi ki a mester. A két kéz és a fej összekötő vonala ismét háromszög.

Botticelli festett tondókat is, kör alakba zárt kompozíciókat. A XV. és XVI. századi Firenzében a vallási témájú domborműves ábrázolásoknál előszeretettel használták a körformát. Leghíresebb tondója a Madonna del Magnificat, avagy Madonna Gyermekével és öt angyallal. Mint Botticelli legtöbb festménye, ez a mű is a Mediciek megrendelésére készült. A mester Máriát, a gyermek Jézust és az őket körülvevő angyalokat tökéletesen komponálta a körformába: a szépen kidolgozott karok íve, az alakok meghajlása, a háttérben található kerek ablak hangsúlyozzák a kompozíció kör alakzatát, az egység szimbólumát. Mária gyengéden tekint gyermekére, bal kezével ölében fogja, jobbjával, nyitott könyvben, finom ujjai között karcsú íróvesszőt tartva, írja a Magnificatot a Kisded számára, aki vörösesszőke hajú, fölvetett arccal tekint anyjára. Botticelli szépfürtös bronzvörös, választékos mozdulatú angyalokat festett köréjük, a háttérben levő tájjal pedig a kép szerkezetét légiessé teszi, s az egész alkotás ünnepélyességét az arany csillogó színének finom árnyalásával kelti. Aranyos fény hull Mária fejére, miközben a két szélső angyal kecses vonalú mozgással ráhelyezi a koronát.

„Festői kifejezésmódja, a mozdulatok ritmikája, a vonalkapcsolatoknak szinte zenei összhangja és a finom színek tartózkodó harmóniája révén Botticelli egész új utakra tért" – írja művészetéről magyar monográfusa, Boskovits Miklós. Mi pedig, műkedvelők és a vallásos művészet iránt érdeklődők hálával tartozunk ecsetjének, mert művei áhítatba vagy elmélkedésbe való bekapcsolódásra hívnak ma is...

Összeállította Riskó Mariann

A gyöngy születése

Egyszer összegyülekeztek a nagy vizek mélyének lakói, mert igen fájlalták, hogy birodalmukban örökös sötétség uralkodik, hogy a Nap fénye és világossága nem jut el hozzájuk. Elhatározták, hogy felküldenek maguk közül valakiket a felszínre, és majd azok lehozzák számukra a világosságot.

Először a halakra esett a választás, mivel ők a leggyorsabbak. Fel is úsztak a víz színére, s ahogy ezüstös testükkel kiugráltak a víz fölé, szivárványosan csillámlottak a pikkelyeik. Jól megforgatták magukat a fényben, s mivel úgy találták, hogy majdnem olyan fényesen ragyognak, mint a Nap, boldogan visszafordultak. Azt hitték, hogy lent a tenger mélyén ugyanúgy csillogni fognak, mint a víz felett. Lett is nagy szomorúság, mikor visszaértek, mert bizony semmi sem maradt meg a szivárványos csillogásukból.

Útnak indultak hát a rákok, hogy szerencsét próbáljanak. Ha nem is voltak olyan gyorsak, mint a halak, fortélyos eszükről annál inkább ismerte őket mindenki. Ahogy a sekély vízbe értek és ott úszkáltak, észrevették, hogy a parti fövényben fénykristályok szikráznak és villódznak.

– A halak elveszítették fényüket, mire visszaértek a tenger mélyére; ha mi ezeket a fénykristályokat magunkkal visszük, ezek bizonyosan világítani fognak a mélyben is – mondták a rákok, és ollójukkal alaposan belemarkoltak a tengerpart homokjába. De hogy, hogy nem, akárhogy is vigyáztak, semmi csillogó fénykristály nem maradt az ollójukban, mire visszaértek. Így hát nekik sem sikerült fényt hozni a vizek mélyére.

Ettől aztán mindenkinek úgy elment a bátorsága, hogy se a leggyorsabbaknak, se a legeszesebbeknek nem sikerült, hogy több vállalkozó már nem is akadt. Nem volt mit tenni, bele kellett törődniük, hogy a tengerek mélyén a sötétség birodalma marad. De a vágy a fény után mindannyiukban öröklődött nemzedékről nemzedékre.

Egy szép napon született egy fodros szélű kis kagyló. Ott élt és növekedett társaival együtt a tenger mélyén. Addig-addig hallgatta a régiek legendás fényhozókísérleteit, mígnem egyszer csak olthatatlan vágy ébredt szívében a fény után. Úgy érezte, elpusztul, ha továbbra is fény nélkül kell élnie, s elindult. S a kis, fodros szélű kagyló vágya oly erős volt, hogy más kagylókat is magával vonzott. Így történt, hogy többen is elindultak a nagy kalandra. Hullámok hátán sodródtak ezernyi baj és veszedelem között, míg végül nagy sokára kijutottak a nagy vizek szélére, az Óceán partjára.

– Milyen gyönyörű itt minden! – kiáltották. – Soha többé nem térünk vissza a mélység örökös éjszakájába!

De ahogy telt-múlt az idő, érezték, hogy szívük mélyén szomorúság rejtőzik a többiek miatt, akik továbbra is sötétben, fény nélkül kell hogy éljenek a vizek mélyén. S egy nap így szólt a fodros szélű kis kagyló a társaihoz:

– Szívünk a fény és a világosság után vágyakozott, s hosszú, kalandos út után megkaptuk, amit kívántunk: mérték nélkül zuhog ránk a Nap ragyogó fénye. S most mégsem tudok egészen boldog lenni, mert nem tudom elfelejteni a társakat, akik ott maradtak a sötétben. Úgy érzem, vissza kell térnünk hozzájuk, s ennek a ragyogásnak legalább egy morzsáját el kell juttatnunk a számukra.

– Igazad van – mondták a többiek, – a mi szívünk mélyén is szomorúság rejtőzik a többiek miatt. De hát azt hogy gondolod, hogy fényt vigyünk nekik, hiszen a régieknek sem sikerült, akármilyen gyorsak vagy eszesek voltak. Nekünk, akik se gyorsak nem vagyunk, sem eszesek, hogyan sikerülhetne?

– Emlékeztek, mit meséltek a rákok a fénykristályokról? – kérdezte a fodros szélű kis kagyló a többieket.

– Persze, hogy emlékszünk – felelték a többiek.

– De arra is emlékszünk, hogy mire visszatértek a tenger mélyére, egy sem maradt az ollójukban, mind elvesztették.

– Nézzétek, mennyi hever körülöttünk ezekből a fénykristályokból! Én tudom a módját, hogy meg tudjuk őrizni. Tegyetek úgy, mint én! – szólt a fodros szélű kis kagyló, s benyelt egyet a fénykristályokból.

A többiek is mind sorban követték a példáját, azután útnak indultak, hogy visszatérjenek elhagyott hazájukba, vissza a vizek mélyének örökös éjszakájába. Ám a benyelt fénykristály egyre jobban szúrta és gyötörte lágy bensejüket. Könnyeikkel vonták be, hogy enyhüljön a fájdalmuk. De a könnyek hamarosan megkövesedtek a fénykristálytól, s még nagyobb lett a gyötrelmük. Ekkor újra könnybe vonták, s aztán megint újra hosszú vándorlásuk során, mígnem visszaértek a vizek mélyének éjszakájába. S láss csudát: a halak, a rákok, a kagylók s minden más élőlény, melyek a mélységben laktak, ámulva gyűltek köréjük: kagylóhéjuk körül titokzatos fény derengett! Ünnepelték őket és faggatták, hogy miként sikerült nekik a csoda, hogy hogyan sikerült megőrizniük a fényt, s ők kitárták héjukat, s megmutatták gyötrelmük és fájdalmaik könnyeinek szülöttjét, a gyöngyöt, melynek titokzatosan derengő fénye kisugárzott kagylóhéjuk alól. S az idők folyamán, ahelyett, hogy fényük megfogyatkozott volna, nőttön-nőtt a világosság köröttük.

És azóta nincs többé örökös éjszaka a tengerek mélyén se, mert minél nagyobb a kagylók fájdalma, annál nagyobbra növekszik bennük könnyeik gyümölcse, a gyöngy, s annál több fényt árasztanak maguk körül.

Vágvölgyi Éva

Bibliai kvíz – 5.

1. Ki volt Jessze vagy másik nevén Izáj?
2. Hogy hívják a legmagasabb kort megélt bibliai személyt?
3. Mi a neve annak a szigetnek, ahol a római helytartó keresztény lett, miután Pál apostol megvakította annak varázslóját, aki mindenáron meg akarta akadályozni abban, hogy keresztény legyen?
4. Honnan származik az az asszony, aki ezt mondta Jézusnak, amikor az látszólag nem akarta meggyógyítani lányát: „A kiskutyák is esznek a maradékból, amely lekerül uruk asztaláról."
5. Az egyik evangélistánál gyakoriak az utalások az ószövetségi ígéretek teljesedésére. Melyik evangélistáról van szó?
6. Hogy hívták azt a keresztény vértanút, aki halálra kövezés közben ellenségeiért imádkozott, mert „nem tudják mit cselekszenek"?
7. Melyik az utolsó város, amelyről említést tesz Az Apostolok cselekedetei?
8. A jeruzsálemi templom Ékes-kapujánál valami rendkívüli történt. Mi történt?
9. Hogy hívták Benjamin anyját (Jákob kedvelt feleségét), aki belehalt fia szülésébe?
10. Noé idejében hány napig áradt a víz a földön?

Bibliai vetélkedő

Kedves fiatalok!

A Bibliai vetélkedő folytatódik, de most már minden egyes alkalommal kisorsoljuk a helyes beküldők közül a nyertest és könyvjutalomban részesítjük. Sok sikert hozzá!

Márk evangéliumából

1. A második kenyérszaporításnál hány kosár maradékot szedtek össze?
a.) 7
b.) 12
c.) 8

2. Kinek mondta ezt Jézus: „Távozz előlem, Sátán! Mert nem az Isten dolgaival törődsz, hanem az emberekével."
a.) Júdásnak
b.) Péternek
c.) Mártának

3. Mit tettek a tanítványok, mikor gyerekeket vittek Jézushoz?
a.) Elkergették őket.
b.) Utat engedtek nekik a tömegben.
c.) Haragra gerjedtek.

4. Milyen fának mondta Jézus: „Senki ne egyen rólad többé gyümölcsöt!"
a.) Pálma
b.) Datolya
c.) Füge

5. Folytasd!
Ha a kezed megbotránkoztat téged, ...

A Bibliai kvíz negyedik fordulójának helyes megfejtése
Újszövetség

1. Ki kapta büntetésül azt, hogy a mező füvét kell ennie? *Az ember.*
2. Mi miatt támadt vita Ábrahám és unokaöccse, Lót között? *A legelők miatt.*
3. Hány fia volt Jákobnak, és hogy hívták a legfiatalabbat? *12. Benjamin*
4. Ki volt Mózes utóda, aki a népet az Ígéret földjére vezette? *Józsué.*
5. A bírák között volt egy nő is, hogy hívták? *Debora*
6. Dávid házasságtörést követ el Batsebával, majd meggyilkoltatja annak férjét. Miután Urija meghalt, megtartották az esküvőt, a gyermek is megszületett. Úgy tűnt, minden a legjobb rendben lesz. Ám ekkor megjelent egy próféta, és fény derült a piszkos epizódra. Dávidnak úgy kellett látnia önmagát, ahogyan Isten látja őt. Megalázó tapasztalat volt ez egy király számára. Isten megbocsátott ugyan neki, de büntetésből elveszíti gyermekét. Hogy hívták a prófétát, aki Dávidot ráébresztette Isten előtti helyzetére? *Nátán.*
7. „Ne legyen közöd annak az igaz embernek a dolgához! Az éjjel álmomban sokat szenvedtem miatta." Ki üzente ezt, kinek? *Pilátus felesége férjének.*
8. Mi a jelentése a Betlehem névnek? *A kenyér háza vagy Lahamu = Isten városa.*
9. Miért nevezik az evangéliumok a pénteket az előkészület napjának? *Mert a szombat ünnep volt.*
10. „Te vagy az egyetlen idegen Jeruzsálemben, aki nem tudod, mi történt ott ezekben a napokban?" Kitől illetve kiktől származik ez a kérdés? *Az emmauszi tanítványoktól.*

Helyes válaszok az előző szám Bibliai vetélkedőjében feltett kérdésekre

Kérdések A rómaiaknak írt levélből

1. Mit tesz az az ember, aki ítélkezik mások felett?
a.) Önmagát ítéli el, mert ő is hasonlókat tesz.

2. Mi által igazul meg az ember?
a.) Hit által.

3. Folytasd az idézetet!
Ne hagyd, hogy a rossz legyőzzön téged; te győzd le a rosszat jóval !

4. A legfőbb parancs
Ne tartozzatok senkinek semmivel, csak azzal, hogy..... .
c.) egymást szeretitek.

5. Mit kér Pál apostol a testvéreitől?
b.) Imát.

A rejtvények megfejtéseit 2003. december 5-ig kérjük beküldeni a szerkesztőség címére!

HUMOR

MINEK NEVEZZELEK?

Négy asszony beszélget pap fiáról:

– Az én fiam plébános – mondja az első. – Ha belép valahová, főtisztelendő atyának szólítják.

– Az én fiam mesterkanonok – mondja a második. – Őt monsignore-nak szólítják.

– Az én fiam püspök, így excellenciás úr a megszólítása – dicsekszik a harmadik.

A negyedik anya kis hallgatás után kiböki:

– Az én fiam még csak káplán, de két méter magas és százharminc kiló. Ha belép valahova, az emberek felsóhajtanak: „Uramisten!"

MEGFEJTŐK

Helyes megfejtést küldtek be:

BIBLIAI VETÉLKEDŐ

Barna Mária (Csap)
Bucsok Sándor (Nagyszőlős)
Butella Éva (Beregszász)
Darcsi Nikolett (Gut)
Kékes Valéria (Nevetlen)
Kiss Melinda (Szürte)
Perduk Valentina (Csap)
Simon Anna (Munkács)
Simon György (Munkács)
Szabó Beáta (Bakos)
Tóth Gergely (Bakos)

Könyvjutalomban részesült:
Perduk Valentina csapi olvasónk.
Gratulálunk!

BIBLIAI KVÍZ, PONTSZÁMOKKAL

Barna Mária 10 p. (Csap)
Bodák Hajnalka 9 p. (Técső)
Butella Éva 8, 5 p. (Beregszász)
Gor Éva 10 p. (Visk)
Kiss Melinda 3, 5 p. (Szürte)
Perduk Valentina 9, 5 (Csap)
Pufler Anikó 10 p. (Visk)
Pufler Beáta 10 p. (Visk)
Simon Anna 9 p. (Munkács)
Simon György 9 p. (Munkács)

JÓ A KÉRDÉS

Elromlott a falu toronyórája, kihívták az órást. Mivel a mutatókkal volt baj, kívülről kellett megközelíteni a szerkezetet. Amikor az órás felmászott a létrán, éppen odaért Kovács bácsi, és megkérdezte tőle:

– Elromlott a toronyóra?

– Á, dehogy – mondta bosszúsan az órás –, csak rövidlátó vagyok.

HA MA LENNE...

Egy nap Jézus megkérdezte tanítványaitól:

– És ti mit gondoltok felőlem, ki vagyok én?

A legbölcsebb tanítvány így válaszolt:

– Te vagy az eszkatologikus teofánia, aki ontológiailag táplálsz bennünket az interperszonális és tudatalatti relációk törekvésein keresztül.

Jézus meglepetésében tágra nyitotta a szemét, és csak ennyit tudott kérdezni:

– Tessék?!

MÉG NEM

– Ugye, te nem voltál a többiekkel, akik a plébános úr almájából loptak?

– Nem, apuci. A fiúk azt mondták, én még kicsi vagyok, de jövőre már mehetek.

A LEGNAGYOBB ELLENSÉG

– Ne feledd, fiam – tanítja borissza hívét a plébános –, az alkohol a legnagyobb ellenséged.

– Dehogy feledem! Hiszen ezért iszom!

– Hogyhogy?

– A plébános úr prédikálta a minap, hogy szeretni kell ellenségeinket.

NEM KATOLIKUS

Két hippi ácsorog az utcasarkon. Észrevesznek egy papot, aki nehéz táskát cipel, a másik keze fel van kötve és sántít is.

– Segíthetünk? – lépnek hozzá.

– Köszönöm, fiam, bírom...

– Mi történt?

– A fürdőkádból kiszállva megcsúsztam, kificamodott a bokám, és eltört a csuklóm.

A két hippi összenéz, majd az egyik súgva megkérdi:

– Te, mi az a fürdőkád?

– Honnan tudjam, nem vagyok katolikus!

GÓL ÉS GÓL

Két kispap beszélget.

– Hallom, tegnap volt a meccs a Szent Barát szeminárium csapata ellen. Milyen volt?

– A mi csapatunkban játszó Kovács Pali rúgott két gólt.

– A Kovács Pali? Azt hittem, ő egyáltalán nem ért a futballhoz. És mi lett az eredmény?

– Mi lett volna? 1-1.

Hogyan került a püspöksüveg a nők fejéről a püspökök fejére?

Az ókorban mitrának vagy más néven infulának a turbánszerű fejfedőt nevezeték, amelyet a római papok és a Vesta-szüzek viseltek. A kereszténység első századaiban a nők rejtették alája hajkoronájukat a templomban, míg a pap fedetlen fővel végezte a szertartást. A mitrát, mint a liturgikus öltözék részét, első ízben a 7. században említik, a 9. és 10. század közötti időből pedig már művészi ábrázolása is ránk maradt. A 18. századtól kezdve gazdagon díszített, magas, liturgikus sapkává vált. Ezt a liturgikus fejfedőt a pápa, a bíborosok, az érsekek és a püspökök viselhetik, de külön felhatalmazással egyes apátok is.

A mitra emlékeztet a zsidó főpapok hegyes kalapjára, hatalmuk jelképére. A püspöksüveg két szarva arra a két fénynyalábra utal, amelyek Mózes homlokából törtek elő, amikor megkapta a Tízparancsolatot. A két szövetségnek is a jele. A mitráról lelógó két szalag (fanon) az Ószövetség és Újszövetség lelkét és betűjét jelképezi.